

Umumî harb tehlikesi yeniden başgösteriyor

İngiliz Başvekilinin beyanati

“ Rusyanın müdahalesi ve Almanyanın tehditleri bizi sonuna kadar harb etmek kararından döndürmeyecektir ,”

Londra 20 (A.A.) — Röyter:
Başvekil Çemberlayn, bugün öğleden sonra Avam Kamarasında, harb vaziyetinin ve umumî vaziyetin haftalık bilâncosunu yapan beyanatta bulunmuştur:
Başvekil Çemberlayn, sözlerine şöyle başlamıştır:
« Geçen hafta içinde vukua gelen hâdiseler, o derece büyük ehemmiyeti halz bulunmaktadır ki, bunların harbin mukadderatı ve diğer memleketlerin hatı hareketi üzerinde yapabileceği tesiri ölçmeye henüz vakit bulamadım.
Başvekil, bundan sonra Polonyadaki (Devamı 7 nci sayfa)

Yunanistanda terhis

italya ile Yunan hükümetleri anlaştlar

İki taraf hududlardaki kuvvetlerini çekiyorlar

Roma 20 (A.A.) — Resmî bir tebliğde İtalya ile Yunanistan arasındaki dostluk münasebetleri kaydedilerek Atina ve Roma arasında yapılan noktalı nazar teatisinden sonra Arnavudluk - Yunanistan hududundaki İtalyan kıtaatının dahile çekileceği bildirilmektedir.

Yunan hariciyesinin tebliği
Atina 20 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Gazeteler, hariciye nezaretinin aşağıdaki tebliğini neşrediyorlar:
(Devamı 3 üncü sayfa)

Çekoslovakya da isyan çıktı

Birçok fabrikalar tahrib, köprüler berhava ealdi

Bir Slovak Generali topladığı kuvvetlerle dağlara çekildi

Londra 20 (A.A.) — Röyter - İstihbarat nezareti bildiriyor:
17 Eylül Pazar günü, Bohemya ve Moravyada bir ihtilâl hareketi çıkmıştır.
Bu ihtilâl hareketine birkaç gün evvelinden, Pragda amele tezahürleri tekaddüm etmiştir. Bu amele tezahürleri, Cumartesi akşamı halk ile Alman makamları ve bilhassa S. S. ler arasında ciddi çarpışmalara inkilâp eylemi ve iki taraftan da silâh kullanılmıştır. Ölü ve yaralıların mikdarı mühimdir.
17 Eylül ile 19 Eylül arasında, Bohemya ve Moravyanın birçok yerlerinde, ezümle Pardubice, Příbrin, Pilsen, Tábor, Pisek ve Brno'da isyanlar çıkmıştır. Brnoda, Çek Alman cemaatinin bir kısmı da Çeklerle müştereken hareket etmiştir.
(Devamı 3 üncü sayfa)

- 1 - Almanyanın Belçika üzerinden Fransaya taarruzu bekleniyor
- 2 - Çemberlayn Hitlere aynı mücadele azmle cevap verdi
- 3 - Sovyetlerin yeni seferberlik tedbirleri aldıkları bildiriliyor

Almanlar Belçika hududuna 1.800 tayyare getirdiler Fransızlar lâzım gelen tedbirlerin alındığını ilân ediyorlar

Dün Fransada Daladye, İngiliz Harbiye Nazırı ve General Gamlenin iştirakile bir toplantı yapıldı

Londra 20 (Husu - sl) — Paris'ten alınan haberlere göre, geçen hafta Almanlar tarafından sivil halkın tahliye edildiği Aix-la-Chapelle mıntakasında, yeni yeni Alman kuvvetleri gelmektedir. Ayrıca, aynı mıntakada 1500-1800 tayyarenin tahşşüd ettiği anlaşılmıştır.

Belçikanın şark hududuna yakın bulunan Aix-la-Chapelle mıntakasındaki bu hazırlıklar, Almanyanın Umumî Harbde olduğu gibi, Belçika üzerinden Fransaya karşı bir harekete geçebileceği kanaatini tevild etmiştir.

Maahaza Fransız askerî müşahideleri, böyle bir ihtimallin Fransız erkânıharbiyesi tarafından göz önünde bulundurulduğunu ve lâzım gelen tedbirlerin alınmış olduğunu söylemektedirler.

Alman kuvvetlerinin Aix-la-Chapelle tahşşüdü, Lüksemburg dükahında da derin bir endişe uyandırmıştır. Buradaki mahafeler, Sarbrükentin sukutundan sonra Alman

Garb cephesinde vaziyeti ve Almanların muhtemel taarruz istisvacemlerini gösterir harita ların Belçika - Lüksemburg yolu ile hareketi geçmelerinden korkmaktadır.
(Devamı 3 üncü sayfa)

Umumî bir harb nasıl başliyabilir ?

YAZAN

Emekli General H. Emir Erkilet

“ Son Posta ” nin askerî muharriri

Bundan 20 gün evvel herkes soruyordu. Bir büyük harb olacak mı? Ve zannediliyordu ki her tarafı baruta bulanmış olan Avrupa nesinden tutuşsa ateş etrafı saracak ve bu suretle alevlenecek olan büyük bir harbin yangını kol kol Afrika, Asyaya, bütün dünyaya yayılacaktır. Ve korkulan büyük harb böylece kopmuş olacaktır.
17 Eylül sabahı bütün dünya bu zehab ve korkularla meşgul iken ve kimi harb olacak,

ve kimi olmayacak derken Alman - Leh hududlarında birdenbire top patlamağa başlamıştı. Arkasından İngiltere ve Fransa Almanyanın harb ilân ettiler. Bekleniyordu ki İtalya da harbe karışsın, bu suretle beklenen büyük kıyamet kopsun. Fakat her şeye rağmen o yerinden kumdamadı, ve onun için harb dört devlet arasında münhasır kaldı; üstelik Almanya müstahkem Fransa hududunda müdafaada kaldığı için hakikatte
(Devamı 7 nci sayfa)

İngilizlerin Bagnia şilebi bir Alman denizaltısı tarafından torpillerden sonra ve batarken

İtalyadan yükselen ses Sulh yapmanın tam zamanıdır!

İtalyan gazeteleri, 20 gün evvel ilân edilen büyük harb henüz başlamadığı, Lehistan işi de hallo'unduğu için iki tarafın hüsnü niyetle bir hal sureti bulmaları lâzım geldiğini ileri sürüyorlar

Roma 20 (Stefani ajansından) — Gazeteler, Hitlerin nutku hakkında kısaca mütalealar serdetmekte ve şarkta muharebenin bittğini ve Polonya devletinin de ortadan kalktığını müşahede ettikten sonra şarktaki emellerini tahakkuk ettiren Almanyanın şimdi garba hitab ettiğini ve kullandığı lisanın mukni, mütedil ve sakin olduğunu kaydetmektedirler.

Popolo di Roma ve Messagero gazeteleri, polonyanın âkibeti ne olursa olsun bugün muhakkak olan bir şey varsa o da garb devletlerinin muharebeye müdahale hususunda ileri sürdükleri sebeplerin artık mevcut olmadığını ve Polonyaya verilen garanti taahhüdlerinin hâdisat dolayısıyla kıymetten düştüğünü, Polonyanın bütün garantiye rağmen Al-

man ileri hareketine mukavemet edemediğini aynı zamanda Hitlerin Almanyanın garb ve cenub hududlarını kat'i telâki ettiği hakkındaki eski beyanatını yeniden sarahatle ifade eylediğini ileri sürerek, 20 gün evvel ilân edilen büyük harbin henüz başlamadığını, garb cephesinde henüz tamiri kabul olmayan hiç bir şey vukubulmadığını tebarüz ettirmektedirler.

Aynı gazeteler, Versay Polonyasının yeniden ihya edilemek için, garb demokrasilerinin yalnız Almanyanın karşı değil, Sovyetlere karşı da harekete geçmek mecburiyetinde kalacaklarını söylemektedirler. Halbuki İngiltere ve Fransa Sovyetlere karşı ilânıharb etmekte çekinmişlerdir.
(Devamı 3 üncü sayfa)

Rusyada silâh altına çağırılan yeni sınıflar

Bir Alman askerî heyeti Lehistanın yeni haritasını çizmek üzere Sovyet hükümeti ile konuşmaya gitti

Fransa Moskovayı protesto etti

Londra 20 (Husu - sl) — Moskovadan bildirildiğine göre hükümet, bazı yeni ihtiyat sınıflarını silâh altına çağırmıştır.

Rusyaya giden Alman heyeti
Londra 20 (A.A.) — Times gazetesi nin Rotterdam'daki muhabirine göre, Berlin'den gelen telgraflar Polonyanın taksimî hakkında Almanya ile Rusya arasında önceden anlaşmış olmadığını açıkça göstermektedir.
Yeni hududu tahdid için şimdiki muhtelit bir Alman - Sovyet komisyonu teşkil edilmiştir. Moskovadaki Alman ataşemiliteri ile Berlindeki Rus ataşemiliterinin bu komisyona itihaka beklenmektedir.

Londra 20 (Husu - sl) — Dört kişiden mürekkep bir Alman askerî heyeti, tayyare ile Moskovaya gitmiştir. Heyet, Lehistanın müstakbel vaziyeti hakkında Sovyet askerî makamlarla müzakerelerde bulunacaktır.
Görüşmelerin kısa süreceği anlaşılmaktadır.

Fransanın protestosu
Paris 20 (Husu - sl) — Moskovadaki Fransız masla'atgüzarı, Sovyet orduları tarafından Leh topraklarının işgalini Sovyet hükümeti nezdinde protesto etmiştir.
(Devamı 3 üncü sayfa)

Hergün

Sebze ve meyva birliği
Ve belediyemiz

Yazan: Muhittin Birgen

Meyva ve sebze kooperatifleri birliğinin ziyarete gittiğim zaman, müessesenin müdürlerini telâş içinde görmüştüm. Halde kendilerine tahsis edilen sahaya sığmalarına imkân yoktu. Bu hususta kolaylık gösterilmesi için hal idaresine vaki olan müracaatları netice vermemiş, kendilerini gönderilen tüzümler meydana kalmıştı. Yeni ambalaj içindeki tüzümler güneşin altında ve gece de birdenbire gelivermesi her zaman mümkün olan bir yağmur baskımının tehdidine maruz bulunuyordu. Bana derdlerini yandılar: «Sarfettiğimiz emek, hem bu şehir halkının, hem de müstahlin faydasına olduğu halde hal idaresinden hiç bir kolaylık görmeyiz» diyorlardı.

Hakikaten, sarfedilen emek ve bunun eserleri meydana idi. Hal idaresinden kolaylık görmek bahsine gelince, eğer böyle bir kolaylık görmüş olsalardı hayret ederdim. Çünkü, Yemiş iskelesindeki bu hal, ne böyle bir kolaylığı temin için tesis edilmiş, ne de, onun idaresine hâkim olan zihniyet, bu kolaylığı anlamaya müsaid bulunmuştur. Orada hâkim olan ruh, brokrat bir belediye ruhudur: İşlerin kâğıd üstünde, nizamla muvafık olarak gitmesini düşünmekten başka bir şeyle meşgul olmaz ve kâğıdın üstündeki bu düzgünlüğe mukabil, kâğıdın altında veya kenarında neier cereyan ettiği veya etmesi mümkün olduğu meselesle zihnini bile yormaz.

Birlik müdürleri bana derdlerini anlatır ve kendilerine bağlı olmayan serbest müstahillerin bile müesseseye nasıl hücum halinde mal gönderdiklerini hikâye ederlerken ben de, aynı işlerle uğraştığım uzun seneler arasında umumî hizmetlerle mükellef daireler karşısında uğradığım müşkülâtı hatırlayarak, bu memleketin, işlerini Avrupalı kâfasiyle ve onların usulüyle idare etmek hususunda gösterdiği şursuzlukları düşünüyordum.

Meselâ, İstanbul sebze ve meyva işlerini muntazam, dürüst ve herkes için hayırlı bir halde idare etmek için bir teşkilât düşünlüğü zaman, belediyenin akılna, her şeyden evvel bugünkü birlik tarzında, buna benzer bir tavassut kooperative. atıfı vücutte getirmek fikri gelmek icab ederdi. Hayır, o bunu düşünmemiş, sadece bir bina yaparak bunu kiralamak ve her gelen maldan bir resim almakla iktifa etmiştir.

Halbuki, İktisad Vekâletine girmiş olan yeni bir zihniyet, İstanbulda bu birlik gibi bir müessesenin vücutte getirilmesini temin etmiş. Eğer belediye bu birlikle elele vererek çalışsa İstanbul şehri müstehlikleri için olduğu kadar bütün sebze ve meyva müstahilleri için de bir takım büyük derdlerin halini temin ettikten başka bizzat hal idaresinin vazifesini tamam yapması için hesabsız faydalar husule gelirdi. Bilhassa, hal müamelelerinin kontrolü bakımından bu kooperatif belediyeye o kadar kıymetli bir rehberlik ifasına muktedirdir ki bunu görmemek ve bilmemek kadar büyük bir hata olmaz. İstanbul belediyesinin yapması icab eden bir işi, bizde yeni bir kafa ile çalışmaya başlayan devlet bizzat başarmıştır da belediye bundan istifade etmesini bilemez.

★

Kooperatifçilik başı başına bir âlemdir; bunun ameli olduğu kadar nazarı tarafları da vardır ve bunların hangi tarafla meşgul olacak gözlerimizin önüne yeni yeni görüş sahaları ve hepsini bir araya getirdiğimiz zaman da yepyeni ve büyük bir âlem açılır. Bugün, bu derin ve geniş âlemin küçük bir meselesinden bahsedeyim:

Herhangi şekilde olursa olsun, her kooperatif, liberal bir İktisad sistemi içinde, her hangi bir kazanç hareketini, sermayedar mütevasıtından alıp o hareketi amil ve o tavassut mevzu vazifesini görenler hesabına yapmak gayesini takib eder. Kooperatif ticareti ne inkâr, ne de ilga eder: sadece ticareti, sermayedar hesabına değil, görülen İktisadî iş namına ifa eder. Bu bakımdan kooperatif bir taraftan ticaret müessesesi, diğertarafından da umumî bir müessesedir. Başka bir ifade ile ticaret prensiplerini ilga etmeksizin ticareti tüccar elinden alıp umumî maleden o kadar güzel bir icadın ki nerede bu icad hayata kuvvetle müdahale ederse orada istihsal, mübadele, istihlak işleri ve bunların yanbaşımda kredi, sigorta ve ilh her yeni İktisadî faaliyetler ferah ve inkişaf hisseder. Doğmatik sosyalizm, müfrit kömmünizm gibi meslekler arasında nazarı surette yapılan ve ameliyat sahasına çıktıkça hayatta darlıktan başka bir şey vücutte getirmiyen bütün münakaşalardan uzak, her şeyi kolayca hallediveren kooperatif, hattâ en hususî şekilde dahi umumî bir müessesedir.

Bugünkü devletin İktisadî vakifeleri her lâhza artıyor. Bu vakifeler brokrasi usulüyle, idareciler ve zabıta teşkilâtı ile, adı veya fevkalâde kanunlarla ifa edilmeğe çalışıldığı takdirde işlerin sıkı bir çember içine girdiği ve her şeyin daraldığı, hattâ bütün faaliyettin durduğu, piyasaların kuruduğu simdiye kadar her yerde yüz kere tecrübe edilmiştir. Buna mukabil, nerece kooperasyon genişlerse orada ferahlık, kolaylık, tabiiîlik, inkişaf vücutte gelir ve bunun en büyük sebebi de şuradur: Bünyesinin icabı ile ve tabii olarak devlette gayet yakın ve sıkı bir temas halinde bulunan bir kooperatif müessesesi, her hangi mevzu ve saha üzerinde çalışırsa orada, tavassut veya sermaye hareketinin en derin noktalarına kadar hülûl eder ve bütün hareketin en esrarlı taraflarını

Resimli Makale :

≡ Hürs şiddetini kaybetmedi... ≡

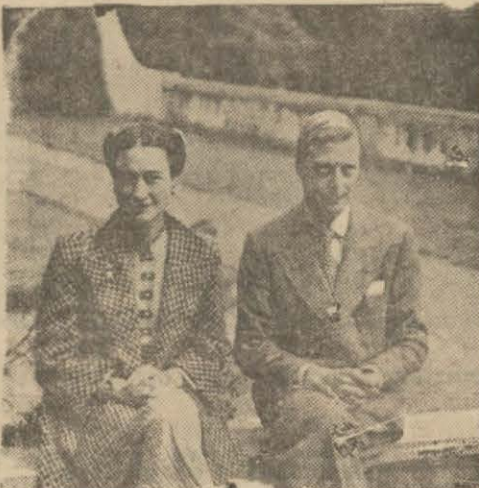
Sulh konferansında Almanyaya kabul ettirilecek şartlar konuşulurken ilk itirazı galiblerin başkumandanı Mareşal Foş dermeyen etmişti:

— Şartlar hafiftir, Fransız hududu hiç değilse Ren nehrine kadar götürülmelidir, demişti.

İkinci itiraz Vilson'dan gelmişti; o bilâkis şartları ağır buluyor, Almanyayı itikam arzusuna sevkedeceğini söylüyordu.

Avrupa üç haftadanberi yeni bir harbin felâketi altındadır, bu felâketin sebebi bazılarına göre çok ağır, bazılarına göre ise çok hafif olduğu için, fakat her iki fikre göre de mutlaka Versay muahedesidir. Ve öyle görülüyor ki bundan sonra çıkacak muharebenin sebebi de yeni muahede olacaktır, çünkü hürs kuvvetini kaybetmemiştir, yarının muhtemel galibi bugünden azamî şiddete hazırlanmaktadır.

SÖZ ARASINDA

Eski İngiliz Kralı
Vatanında

Üç senelik bir ayrılıktan sonra ana vatanına dönerek, Fransadaki İngiliz kuvvetlerinin kumandanlığına tayin edilen Vinsor Dükü, Londraya ayak basar basmaz, intubalarını soran gazetecilere kısaca:

— Memlekete gelmek hoş şey! diye mukabelede bulunmuş, Vindsor Düşesi de kocasının bu fikrine iştirak etmiştir.

görür. Hattâ, kooperatif bir millî İktisad manzumesinin fevkalâde hassas bir istikşaf teşkilâtı olarak ifade edebiliriz. Hiç bir kanun, hiç bir idare tedbiri, hiç bir polis memuru onun sokulduğu sahalara kadar sokulmaya ve onun öğrendiği, bildiği, anladığı ve hattâ «hissettigi» şeyleri öğrenmeğe kadir değildir. Devletçi bir âlamda da kooperatif en mükemmel bir kontrol aleti, en hassas, en tüccarca bir istikşaf, istihbar makinesi ve icabında tedbir aletidir. Netice, devletçilik, kooperatifçiliğe ne kadar yaklaşırsa o kadar hayırlı, ondan ne kadar uzaklaşırsa, «dareleşir», «polleşir» se o kadar muzur olur.

Bizim belediyemiz bunları bilir mi? Hayır. Sade o değil, bizim Türk efkârı umumiyesi dediğimiz kütle bilgisi, kütle anlaması da bu tarzda bir İktisadî kültüre yabancıdır. Bunun içindir ki bu memleketin İktisadî hareketleri perişanlıktadır ve «ihtikâr» denilen şey de bu perişanlığın doğurduğu bir pahalılıktan başka bir şey olamaz. Bugün Türkiye'nin hiç olmazsa mühim merkezleri ve mühim işleri, Avrupada olduğu gibi, kooperatiflerin tabii kontrolleri altına girmiş bulunsa, Avrupada harb sözleri çıkar çıkmaz, ne hâlde telâş olur, ne de hükümetin fevkalâde tedbirler almayı düşünmesine ihtiyaç kalırdı. Kooperatiflerle elele veren devlet ve belediyeler, halkla doğrudan doğruya, iş, hesap ve defter üzerinde temas edebilecekleri için, her şey sükûn içinde mana ve cereyanını takib eyerdi!

Maalesef, bu teşkilâtın hayata nizam vermekte ne mühim bir kuvvet olduğunu bil-

Hergün bir fıkra

Bir yudumla bu kadar

Padışahla veziri tebdili kıyafet etmişler, Bekrinin sandalına binmişler. Karşıdan karşıya geçiyorlarmış. Bekri deniz ortasında kayığı durdurmuş, cebinden bir şişe rakı çıkarırmış. Kendi bir yudum içmiş, Pa-dışahla vezirine de uzatmış:

— Biz içmeyiz!
Demişler, Bekri kızmış:

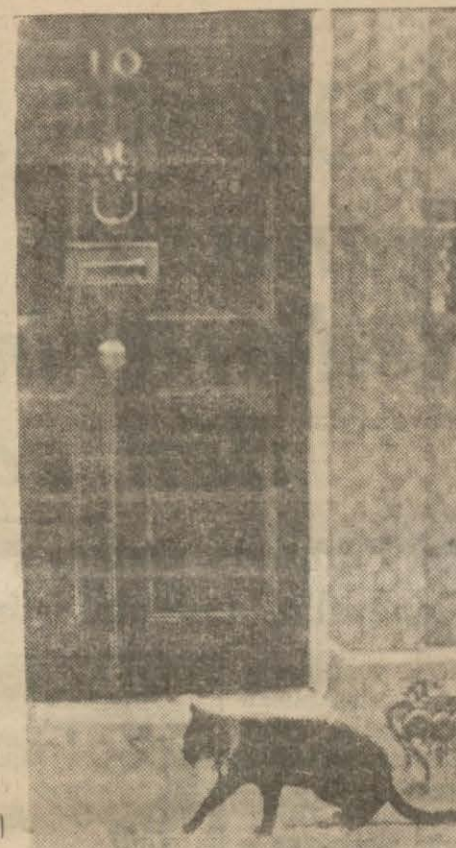
— İçmezseniz kayığı deviririm.

Padışah ve vezir bu tehdid karşısında şişeden birer yudum içmişler. Bekri biraz sonra bir yudum daha almış. Gene onlara uzatmış. Bu sefer Vezir Bekrinin kulağına eğilmiş..

— Sen, demiş, bizi tanımadın.. ben vezirim. Yanımdaki de Padışah.

Bekri gülmüş:

— Ne mübarek şeydir bu; gördünüz ya.. daha bir yudum içip içmez kendinizi vezir, padışah zannettiniz. ya birkaç yudum daha içseydiniz kim bilir ne zannedecektiniz!

Londra başvekâlet
Dairesinin kedisi

Dünyanın en çok resmi çekilen hayvanı, hiç şüphesiz ki Londra Başvekâlet dairesinde resmi sicilli, «fare tutan Bob»dur. Bob'un Downing Street'in kapısında oturmasını uğur âlameti sayanlar çoktur. Son günlerin buhran dakikalarına rağmen, Bob vazifesini kemali ciddiyetle yapmakta ve Başvekâlet dairesinin önünden ayrılmamaktadır.

Lorb Baldwin'in pipoları

İngiliz devlet adamları içinde müstesna bir mevki bulunan Lord Baldwin üşur bir pipo meraklısıdır. Evinde çok kıymetli bir pipo koleksiyonu vardır. Pipoların sayısı 785 dir. Her memleketinde yapılan pipoları olduğu gibi tanınmış şahsiyetler tarafından kullanılmış olan pipolar da bulunmaktadırlar.

En kıymetlileri şunlardır:

Amerikalı Mareşal Haigh'in piposu, Dickeus'un piposu, Fransız devlet adamı Clemenceau'nun piposu. Bu pipo kırılır. 1919 senesindeki sulh konferansında fazla asabileşen Fransız başvekili piposunu Versailles şatosundaki masaya vurarak kırmıştı.

Lord Baldwin'in ağzından hiçbir suretle pipo düşmemektedir. Piposu da oldukça büyüktür.

İngiliz tayyarecilerine
Verilmesi
İstenen nisan

İngiliz gazetele ri, Kiel kanalındaki Alman harb gemilerini bombardıman eden İngiliz tayyarecilerine yukarıda resmini gördüğünüz nişanın verilmesini istemekte, «bütün İngiliz efkârı umumiyesi bu nişanı arzu etmektedir», demektedirler.

mediğimiz için, Avrupalının en geri İktisad sistemi içinde, bocalayıp duruyoruz.

★

Belediye reisimizden rica ederim: Şu meyva halindeki birlikte alâkadar olmak, onun faaliyetini takib etmek lâzımdır. Benim düşüme bakılırsa meyva halli, şimdiki halde bu işi anlamış görünmüyor. Devletin kurduğu bu müessesenin yalnız İstanbul şehrine temin edeceği fayda bakımından belediyenin bu kooperatif hareketini tutması, hayır, hiç değilse anlaması lâzımdır!

Muhittin Birgen

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Fransız sansürü Grenguvar mecmuasının başmakalesini kırmızı bir kalemle çizmiş:

— Giremez!

Millî müdafaa bahis mevzuu olduğu zaman kırmızı kalem bizi tehlikeden koruyan bir kalkandır. Fakat Millî Müdafaa haricinde kullanılıncaya neşter tesiri yapar. Bu vak'a da öyle olmuş olacak ki muharrir kızmış:

— Nihayet Almanlardan bahsetmişim, diyor, yalnız ne de olsa bu, benim için bir derstir, fakat ders de karşılıklı olur, benim de sansüre söyleyeceklerim var.

Grenguvar mecmuası başmuharririnin sansüre verdiği ders faydasız değildir, şöyle hülasa edilebilir:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

— 1914 de biz siperdeyken her gün gazetelerde bin bir çeşid rivayet okurduk. Bir gün Kayzerin bir kalb sektesinden öldüğünü yazarlardı, ertesi gün Almanyada ihtilâl çıktığını anlatırlardı. Daha sonra Berlinin aç kaldığını söylediler. Biz siperde bu haberleri okurken yumurklarımızı sıkardık, el'an hatırlarım. Neşrin menedeçeğin haberler bunlardır.»

Grenguvar başmuharririnin haksız olduğu söylenemez, fakat düşüncesini ki 25 sene evvel uçurulmuş olan bu balonların benzerleri bu muharebenin ilk günlerinde İstanbul'a kadar geldi. Faydadan ziyade zarar verdikleri muhakkaktır, fakat önüne geçmenin kolay olduğuna:

Sözün kısası

Varoşova Muhafızına
Hüküm ki...

E. Ekrem Talu

Eski Osmanlı padişahlarından bazılarının âdeti idi.. Kendileri, Topkapı sarayının Boğaza nazır şehnişinlerinde, mürebbaşın olurken, serhadlerde gâvur akınlarına göğüs geren muhafızlara teşçi hükmü şerifleri iletirdi.

Polonyanın hâmilere de şimdi tıpkı onlar gibi Varşovanın bedbaht müdafilerine aynı mahiyette mesaj gönderiyorlar.

Bu mesajları eski ferman lisanına çevirecek olursak, benzerliği daha da göze çarpacaktır. Hele bir deneyelim!

«Varoşova Muhafızına Hüküm ki:

«Kal'ai mezburu savleti âdaya karşı nisipârane ve hudapesendane müdafanız elhak mazharı takdiri cihan ve bası tahsini âlemiyandır. Lehistan bu kerere dahi nazara gelüp konşularının âmalı tecavüzkârane ve niyatı hasmânelerine kurban olmuştur. Ancak senin ve maiyet erlerinin, işbu tecavüzü def sa, dedinde vâki olan hamleî şîraneniz Lehi kavmi necibini yedi iklim dört küşede timsali hamaset deyu mâlûm ve mâruuf eylemiştir. Encâmikâr mansurî muzaf fer olmanız hakkında rûzûşeb duada müdam olduğumuz cümleten mâlûmu neuz.

«Ümididir ki duavatımız er veya geç Barîğâhı Kibiriyada müstecab ola. Ve cıyusu adüv tarmar olup kendü dahi harabü yebab ola. İşbu emri şerifimiz vusul bulduktaki Deri Devletimizi ahvalinizden ilgar ile haberdar eylesiniz. Tâ ki vaziyetten agâh olalım ve duada kusur itmeyelim. Hurrere fi medinei London...»

İyi amma, bir yandan dostların mesajı, öbür yandan düşmanın kuvvetli mesajı.. biçare Lehistanın halâsa doğru pasajı nerede, ne tarafta? Ben göremiyorum.

E. Ekrem Talu

İzmir fuarı bu sabah
kapandı

İzmir 20 — Açılışından bugüne kadar geçen otuz gün içinde fuarı ziyaret edenlerin sayısı 576,082 kişiye baliğ olmuştur.

Fuar bu gece saat yirmide belediye reisinin Ada gazinosuna verdiği bir ziyafeti ve söylediği bir nutku müteakib sabahın ikisinde kapanmıştır.

izmir ihracat tacirleri
toplandı

İzmir 20 (A.A.) — Dün akşam saat 17 de başlayıp geç vakte kadar devam eden bir toplantıda, ihracat tacirleri, ihracatı kolaylaştırmak için hükümetçe alınan tedbirleri tetkik etmişlerdir. İhtima muntaka ticaret müdürü ve Cümhuhiyet Merkez Bankası İzmir şubesi müdürü de iştirak etmişlerdir. İhracat tacirlerimiz almış olan kararlardan fevkalâde memnundurlar.

Ankarada şoförlük
ehliyetnamesi meselesi

Ankara 20 (Hususi) — Şoförlük ehliyetnamesi verilecek kimselerin 21 yaşını tamamlamış olmaları hakkında yapılan bir teklifi tetkik eden belediye meclisi tarife ve kavanin encümeni bu teklifi yersiz görmüş ve eskisi gibi 18 yaşını ikmal etmiş yurddaşlara şoförlük ehliyetnamesi verilmesine devam edilmesini kararlaştırmıştır. Encümenin bu kararı yarın belediye meclisinde görüşülecektir.

Kuvvetli bir zelzele kaydedildi

İstanbul 20 (A.A.) — Kandilli rasadhane sinden bildirilmiştir:

Bu sabah saat 2 yi 21 dakika 15 saniye geçte kuvvetlice bir zelzele kaydedilmiştir.

Merkez üstünün İstanbuldan 1020 kilometre mesafede bulunduğuna tahmin edilmektedir.

Lahey elçimiz

Ankara 20 (Hususi) — Lahey elçimiz Yakub Kadri vazifesi başına gitmek üzere İstanbula hareket etmiştir.

TAKVİM

EYLÜL											
Rumî sene	21		Arabî sene								
1855	Resmî sene		1883								
Eylül	1939		Hizir								
8			189								
PERŞEMBE											
GÜNEŞ			Şaban			İMSAK					
S.	D.		S.	D.		S.	D.				
5	46		4	05		4	05				
11	86		9	53		9	53				
Öğle			İkiadi			Akşam			Yatsı		
S.	D.		S.	D.		S.	D.		S.	D.	
Z.	12	07	15	04	18	09	19	48			
E.	5	57	9	24	12	—	1	81			

TELGRAF HABERLERİ

Lehista vazyet Ruslar ilerliyor, Almanlar kat'i hudud hattına çekiliyorlar

Alman resmî tebliği Polonyalıları Varşovada ciddî mukavemet gösterdiklerini itiraf ediyor

Berlin 20 (A.A.) — Alman başkumandanlığı tebliğ ediyor:
Bundan bir hafta kadar evvel Kutno ya - kınında başlayan ve sonraları Bzura ırmağı istikametinde sarka doğru inkisaf eden Vistül nehri karşısındaki muharebenin şimdiye kadar tarihte kaydedilen en büyük imha muharebesi olduğu anlaşılmıştır.
Dün akşama kadar yalnız Bzura üzerinde alınmış olan esirlerin miktarı yüz beş bine baliğ olmuştur. Bu miktar mütemadiyen artmaktadır. Buna düşmanın ölü ve yaralı olarağ uğradığı fevkalâde yüksek zayıfatı da ilâve etmek lâzımdır. Elde edilen harb levazımı hesabsızdır. Polonyalıları ciddî olarak daha yalnız Modlinin içinde ve cenubunda ve Varşovada mukavemet ediyorlar.

Kat'i hudud hattı

Düşmanı takiben, Stryj - Lwow - Brestli-tovsk - Bialistok hattına kadar ilerlemiş olan kitaatımız düşmanı tamâmlen imha ettikten sonra, Alman ve Rus hükûmetleri arasında takarrür eden kat'i hudud hattına çekil - mektedir.

Gdgingen civarında'ti muharebeler de harb İmanının zaftı ile dün bitmiştir. Bu münâ - bebetle düşmandan binlerce esir alınmıştır. «Schleswig Holstein» mekteb gemisi ile ma - yin gemilerimiz bu muharebelere müessir bir tarzda iştirak etmiştir.

Hava kuvvetlerimizin faaliyeti bütün cep - hede keşif hareketlerine inhisar etmiştir.

Varşova belediye reisinin nutku

Varşova 20 (A.A.) — Varşova belediye rei - si dün akşam saat 22 de radyo ile Varşova halkına hitaben heyecanlı bir nutuk söyle - miştir. Aynı zamanda Polonya reisicümhu - runa bir rapor mahiyetinde telâkki edilen bu nutukta belediye reisi demiştir ki:
Size şunu bildiririm ki Varşova halkı bir an bile ruhundaki azmı kaybetmemiştir. Çünkü nihâf zafere mukaddes imanımız var - dır. Bu vazifenin bize terettüb etmiş olma - sından dolayı gurur duyuyoruz. Kat'iyen i - nanıyoruz ki, bu fedakârlığımız boşuna git - miyecek ve kanımız zafer terazisinde ağır - lığını gösterecektir.

Sovyetlerin ileri hareketi

Cernauti 20 (A.A.) — Bu sabah buraya gelen haberlere göre Sovyetler, büyük bir kısmı motörleştirilmiş olan 110 fırka ile şar - kı Polonyayı işgale başlamışlardır.
Lwow - Lemberg istikametinde ilerleyen yürüyüş kolu, şehri civarında durmuştur. Lwowun işgali hakkında Sovyetlerle Al - manlar arasında müzakereler cereyan ettiği - ne dair bir haber dolaşmaktadır. Şehrin

Çekoslovakya da isyan çıktı

(Baştarafı 1 inci sayfa da)
Garbi Slovyakya da

İsyan hareketi, 19 Eylülde garbi Slo - vakyaya da geçmiş ve Puzoberek, Zil - ma ve Trenvin garnizonları ayaklanmış - tır. Onbeş bin kadar asker, silâhtan tec - rid edilmiştir.

Kuşuna dizileler

Alman makamları, mevzîi kalkınmalar değil de muntazam bir hareket karşısın - da bulduklarını anlar anlamaz, derhal çok şidretli tedbirler almışlardır. Bin -lerce kişi tevkif olunmuş, yüzlerce kişi kuşuna dizilmiştir. Bu tenkil tedbirleri, arzu edilen neticeyi vermemiş gibidir. Tiranlığa karşı mücadele, karşıdaki kuv - vetlerin yüksekliğine rağmen, azim ve cesaretle devam etmektedir. Hareketin geçici bir mahiyet göstermediği, hareke - te iştirak edenlerin gaye birliği, inadı ve disiplinli ile belli olmaktadır.

Köprüler berhava edildi

İsyan esnasında büyük maddî hasar vukua gelmiştir. Mühim demiryolları üze - rinde köprüler berhava edilmiş, itfaiye kuşalları tahrib olunmuş, demir yolu mal - zemesi ve diğer malzemeler hasara uğra - tılmış, büyük fabrikalarda atelyelere bombalar atılmış ve makineler kırılmış - tır.

Çete muharebeleri

Londra 20 (Hususî) — Eski Slovak generali Sidor, bir Slovak cetesinin ba - sına geçerek, memleketin dağılı mnta - kalarına çekilmiş ve Almanlara karşı «Gerilla» harbına başlamıştır.

Bükreş Büyük Elçimiz Ankara'da

Ankara 20 (Hususî) — Bükreş büyük elçimiz Hamdullah Suphi Tanrıöver bu - gün şehrimize gelmiştir. Büyük elçimiz birkaç gün şehrimizde kalacaktır.

Almanlara karşı bir Avusturya lejyonu teşkil ediliyor

Paris 20 (A.A.) — Starhemberg, dün Antibes'de kendisine görüşen Entransi - geant gazetesine verdiği beyanatta de - miştir ki:

— Hitlerin elindeki kuvvete üstün bir kuvvete sahip olmadıkça onunla müza - kereye imkân yoktur.

Prens, Almanyaya karşı mücadele i - çin Fransada bir Avusturya lejyonu te - sisi hakkındaki plânına dair malûmat vermekten çekinmiş ve bu hususta şun - ları söylemiştir:

— Fransa hükûmetinin plânını kabul edeceğimi ümid ediyorum. Almanyaya karşı mücadele için bir Avusturya lej - yonu tesisinin Avusturyada manevî bü - yük bir tesiri olacaktır. Bu teşebbüs - üde muvaffak olmaz isem, bizzat cenabi lejyonuna yazılacağım.

Starhemberg, Avusturyanın Alman - yaya ilhakından evvel oradaki Nazi pro - pagandasına karşı yaptığı mücadeleler - den bahsederek demiştir ki:

— Biz Nazi tedhişçilerine karşı gene kendii usullerile mücadele etmekte idik. Hitlerin anlayabileceği yegâne şey, kuv - vettir.

Sofyada bir hâdise, 50 kişi tevkif edildi

Sofya 20 (A.A.) — Bir yahudî mağ - zasında vukubulan bir hâdise üzerine bü - yük bir kalabalık toplanmış ve bazı mu - hitlere mensub genç kimselerden müte - şekkil gruplar şehir sokaklarında teza - hürratta bulunmuşlardır. Polis bunları dağıtmış ve eli kadar tevkifat yapmış - tır. Bunlar vilâyetlere gönderilerek na - fia işlerinde mecburî hizmete konula - caktırlar.

Polis idaresi bu münasebetle neşret - tiği bir tebliğde, hiçbir tezahürü müsa - mahale karşılamayacağını ve nizami bo - zanlara karşı şiddetle hareket edeceğini bildirmektedir.

Hitlerin son nutku nasıl karşılandı?

Paris 20 (A.A.) — Birçok yabancı memleketlerdeki matbuat Hitlerin nut - ku hakkındaki tefsirlerinde Hitlerin iyi niyet sahibi olmadığını bildirmek, Po - lonyayı takdir ve tazime yâdetmek ve Fransa ile İngilterenin azimli hattı ha - reketlerini tasvib eylemekte mutabık - dırlar.

Danimarka matbuatı nutku, Alman - yanın uzun bir harbe mütehammil oldu - ğunu iddia suretile müttefikleri korkut - mağa mahsus bir harb bando muzikası olarak tavsif etmektedir.

Amerikalılara göre

Amerika matbuatı için bu nutuk yal - nız fena niyetin yeni bir tezahürü değil, aynı zamanda Rusyanın doğu Avrupa - sındaki Hitler ihtiraslarını tahdid ede - ceğini gösteren bir itirafıdır.

Umumiyet itibarile Amerika matbuat - ı nutkun esasen malûm olan öğrenme, istekler, ithamlar ve tehdidlere yeni hiç bir şey katmadığını bildirmektedir.

izmirde görülmemiş bir aşk faciası

İzmir 20 (Hususî) — İkiçesmelikte e - şine nadir tesadüf olunur bir aşk faciası olmuştur.

Facianın kahramanları, evli Hidayet isminde bir kadınla, Mehmed Canka na - mında bir erkektir. Aralarındaki aşk ma - cerası 9 senedenberi gizli bir surette de - vam etmektedir. Hidayet evli olması, bunların aşk rabıtasını evlilik bağına bağ - lamağa mani olmaktadır.

Bir gün Hidayet, Mehmedin evine git - miş, ve her ikisi, saatlerce başbaşa nev - midane hasbihalde bulunmuşlardır. Ye - isin ve ümitsizliğin verdiği derin bir ke - der içinde bir an şifayı içinde arayan genç kadın ve erkek, sarhoşluğun ver - diği heyecan arasında bir sıra kendilerin - den geçmişlerdir. Bu esnada Mehmed e - lindeki tabanca ile kadına ateş etmiştir. Çıkan kurşunlar isabet etmeyince Meh - med bıçakla kadını 10 yerinden yarala - mıştır. Hidayet te iki yara aldıktan son - ra Mehmedi bıçaklamıştır; fakat kadının varaları çok ağır olduğu için biraz sonra ölmüştür. Mehmed ağır yaralıdır. Ken - disini katilden suçlu olarak mahkemeye verilecektir.

Dahiliye Vekili Şehrimizde

Ankara 20 (Hususî) — Dahiliye Ve - kili Faik Öztrak bu akşamki trenle İs - tanbula hareket etmiştir.

Rusyada silâh altına çağırılan yeni sınıflar

(Baştarafı 1 inci sayfa da)
Ruslar nerede duracaklar

Londra 20 (A.A.) — Havas: Haber ve - rildiğine göre Stalin, Alman niyetleri hakkında Berlingen izahat istemiş ve a - çık bir cevap alamayınca Avrupada ha - reket serbestisini temin maksadile derhal Japonlara mütareke teklif etmiştir.

Bu mütarekeden sonradır ki Moskova hükûmeti Alman ileri hareketinin Sov - yet hududuna kadar dayanmamasını te - min için Polonyaya asker sevkine karar - vermiştir.

Tahmin edildiğine göre Ruslar Brestli - tovsk'e kadar ilerleyecekler ve orada bir taarruza uğramamak şartile bitaraf kalacaklardır. Sovyet kit'alarının Polon - yaya girmesinden maksad, Alman ileri hareketini yurdurmak ve Ukranya ile Karadeniz yollarını Almanyaya kapa - maktır. Romanya hududu Sovyet kit'a - ları tarafından himaye edilecektir.

Polonyada yeni hükûmet mi?

Paris 20 (A.A.) — Journal gazetesinin tahmin ettiğine göre, pek yakında Po - lonyada yeni bir hükûmet teşekkül ede - cek ve bu hükûmet Almanyanın hima - yesi altında faaliyette bulunacaktır.

Polonya hükûmeti Fransaya naklediliyor

Londra 20 (A.A.) — Daily Telegraph

gazetesinin yazdığına göre Polonya hü - kûmeti, Fransaya nakledecektir.

Hükûmet, muhtelif dairelerinin, Pa - riste yerleşmesini kolaylaştırması için Fransa hükûmeti nezdinde diplomatik teşebbüslerde bulunmuştur.

Almanya Romanya ile hudud olamıyor

Paris 20 (Hususî) — «Le Temps» ga - zetesine, Alman ve Sovyet istilâsı netice - sinde Lehista da tehdâddü eden vaziyeti tetkik ederek, Almanya ile Romanyanın hemhudud olmaları keyfiyetini te - barüz ettirmektedir.

Aynı gazete, henüz mukavemet et - mekte olan Lowow'un (Lemberg) Sov - yetlerde kalacağını ve Alman kuvvetle - rinin cenubu sarki Lehista dan tama - men çekileceklerini bildirdikten sonra, bu suretle Karadenize doğru muhtemel bir Alman akımının önüne geçilmiş ol - duğunu yazmaktadır.

Lehistan ne şekilde kurulacak?

Diğer taraftan Hitlerin de Rusya ile hemhudud olmak istemediği ve araların - da bir tampon devletin bulunmasını arzu ettiği anlaşılmaktadır.

Maahaza, tampon vazifesini görecek olan müstakbel Lehistanın ne şekilde ve Almanyanın mı, yoksa Sovyetlerin mi lehinde kurulacağı henüz belli değildir.

Almanlar Belçika hududuna 1.800 tayyare getirdiler

(Baştarafı 1 inci sayfa da)

Berlin teminat ve iyor

Diğer taraftan Berlin mahfelleri ise, Aix-la-Chapellede yapılan tahşidatın kat'i - yen endişeyi mucib mahiyette olmadığını tasvir etmektedirler.

İngiliz Har'ıye Nazırı Fransa da

Londra 20 (Hususî) — Harbiye nazırı Hor - Bellsa ile devlet nazırı Lord Henky, bugün Pariste Fransız başvekil Daladye ile bir istişarede bulunmuşlardır.

Bu istişareyi müteakid, Fransız başkumand - danı General Gamien, kara, deniz ve hava kuvvetleri erkânharbiye reisleri de İngiliz nazırlarına mü'lâki olmuşlardır.

Müzakerelerde, Fransız hariciye müste - şarı, başvekilât siyasi daire şefi Kulandr ve İngiliz nazırlarına refakat eden üç İngiliz erkânharbiye zabiti de hazır bulunmuş - lar.

Berlin 20 (A.A.) — Alman orduları başku - mandanı General von Brauchitch, 19 Eylülde garb cephesine gitmiş, garb cephesi genel kurmayı ile görüşükten sonra ilk hat - lar da bazı kit'aları tertib etmiş, kumandan - larla görüşmüş, ve umumî vaziyet hakkında izahat almıştır.

Fransız telîği

Paris 20 (A.A.) — 20 Eylül sabah tel - liği:

Gece, cephenin heyeti umumiyesinde sükûnetle geçmiştir.

La Blies'in Şark mntakasında düş - man topçu faaliyette bulunmuştur.

Sarbrük müşkül vaziyette

Paris 20 (A.A.) — Garb cephesinin heyeti umumiyesinde Fransızlar tarafın - dan ancak topçu ateşlerinin ve tayyare faaliyetlerinin ihlâl ettiği bir sükûnet vardır.

Sabah tebliğinin Sarre'in şark ve ak - şam tebliğinin de Blies'in şarkı diye gös - terdiği mntakada Almanların bazı ha - reketleri görülmektedir.

Dün gece Almanlar iki büyük baskın hareketinde bulunmuşlardır. Almanla - rın bu iki teşebbüsü tardolunmuştur.

Blies'in sol sahilinin Fransız kitaat - ına elinde bulunması 8 kilometre kadar daha garbda bulunan Sarrebrük'un mü - dafaasını pek müşkül kılacaktır. Çünkü harebesi vukubulduğunu bildiriyor.

Sabahtan Sabaha

Hazin bir sükût

Varşova radyosu nihayet kendisi gibi hazin ve meyas eviâdi «Chopin» in büyük eserini, o ölime ölümlük musikisi (Marche funebre) i çala çala sustu.

Büyük musiki üstadı bu eseri sanki kara talihli Polonyanın talihî için yap - mıştı. Akıbeti hazindir.

Bu münasebetle kütüphanemde Chopin'in san'at hayatına dair eseri tekrar gözden geçirdim. Varşovaya yakın bir köyde doğan bu hassas insanın hayatı da memleketinin mukadderatı kadar kanlı ve heyecanlı.

San'at hayatının hummalı bir devrinde tanıştığı Fransız kadın muharriri «George Sand» la geçirdiği aşk macerası bile hazin. Onunla beraber İtalyada ve İspanyada geçirdikleri mevsimler ve içli san'atkâra kan tükürtecek kadar elm. George Sand zeki olduğu kadar akıllı bir kadındır. Chopin bir yâsemim yaprağı kadar ince ve sırça kadar nazik. Gönül tarihine Musset gibi müteverrim bir şairle Chopin gibi hazin bir musikîşinas az görüşe İtalyan heykeltıraş katan George Sans en büyük fedakârlığını gene Chopin için yapmış. Melâl ve mahzun âşkınlı İspanyanın gül bahçelerinde İtalyan sahillerinin karanfil ve amber koku - lukulara berrak ve sıcak mavî köşelerinde geçirmiş, onun kanayan ruhuna şifa ver - meye çalışmış. Fakat bu asabi mızacı san'atkârı ne tabiatlı munis eli, ne de George Sand gibi zeki ve edib bir kadının aşkı kurtaramamış ve hassas Chopin tarihi heyecanlı kahramanlıkta dolu Polonyayı cihana sevdiren birçok eserlerle beraber bugün en derin yelsleri ifade eden Marche funebre gibi bir şaheser bir - karak gözlerini kapamıştır.

Varşova radyosu da nihayet bu kıymetli evlâdının eserini çalarak sustu. Fakat milletlerin talihî ferdlerin mukadder akıbetlerine benzemez. Bir gün gelir Varşova radyosu kıymetli evlâdının neş'elî bir sonate'i ile neşriyatına tekrar başlar.

Buhan Cahid

kat'i surette kimin tarafından işgal edileceği henüz malûm değildir.

Budapeşte 20 (A.A.) — Polonya mütecelleri Karpat dağlarını aşarak Karpatlaraltı şehir - lerine doğru imkedirler. Keza bazı askerî müfrezeler de hududa varmışlar ve tecrid e - dilerek memleket içine sevk edilmişlerdir.

Resmen teyid edilmiş bir şayiye göre, Al - man ve Rus grupları Macar hududu istika - metinde mü'lâki olmuşlardır. Aynı şayılara nazaran, Ru önmüfrezeleri birçok noktalar - da Polonya - Macar hududuna varmışlar.

Sovyet müfrezelerle Macar makamları a - rasında henüz resmî hiç bir temas vuku bul - mamıştır.

Romanya hududunda

Cernauti 20 (A.A.) — Romanya makam - ları Sovyet makamları mutabık olarak dün akşam hududu açmağa karar vermişlerdi. Fa - kat bu sabah hudud tekrar kapanmıştır. Zi - ra birçok meseleler henüz Rus makamlarile halle muhtaç bulunmaktadır.

Esirler

Berlin 20 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:
Şimdiye kadar Zamozeun cenubunda şid - detli bir mukavemet göstermiş olan Polonya kit'aları bugün teslim olmuşlar. Bu kit'alar iki piyade fırkası, bir süvari lıvası ve bir motörli lıvadır. Aralarında Polonya cenub ordusu kumandanı General Pistor da olmak üzere 11,000 esir alınmıştır.

Almanlar hareket bitti diyorlar

Berlin 20 (A.A.) — Alman ordusu başku - mandanlığı, neşrettiği bir ordu emri yevml - sinden, Vistül üzerindeki büyük muharebenin neticelendiğini, Polonya ordusunun mah - vedilmiş olduğunu ve nihai Polonyaya karşı yapılan hareketin nihayetlenmiş bulundu - ğunu bildirmektedir.

Varşovada kanlı muharebeler

Zürih 20 (A.A.) — Polonya radyosu saat 22,15 de Varşovadan yaptığı emsiyonda Al - man kit'alarının Praga ve Vola varoş ma - hallelerine hücumları yapmakta olduğunu bildirmiştir. Çarpışmaların ve topların gür - rültüsü haberlerin neşredildiği şidduya ka - dar gelmektedir. Albay Lipinski radyoda, Polonya piyadesi ne zaman Alman piyade - ile karşı karşıya gelirse her defasında fal - kiyetini gösterdiğini söylemiştir. Varşovanın bazı mntakalarında Polonya kit'aları süngü hücumları yapmaktadır.

Londra 20 (Hususî) — Berlin radyosu ta - rafından verilen ve başka hiç bir memba - dan teyid olunmayan bir habere göre, Var - şova müdafii General Çuma yaralanmıştır.

İngilizler 110 bin ton kaçak eşya yakaladılar

Londra 20 (Hususî) — Almanya aleyhin - de ikame edilen kit'asadi abuka neticesinde, şimdiye kadar Almanyaya gidecek olan 110 bin ton kaçak eşya müsader edilmiştir.

Bu eşyanın kıymeti 500 bin İngiliz lirası tutmaktadır. Müsader edilen eşya ve mad - deler arasında 22 bin ton manganez ve harb imalatına mahsus diğer maddeler vardır.

Yunanistanda terhis

(Baştarafı 1 inci sayfa da)

Avrupanın bugünkü vaziyetinde dik - katleri iki memleket arasında münasebet - ler üzerine çevirmeğe faydalı gören Yunan ve İtalyan hükûmetleri bu münasebetlerin sa - mimi bir surette dorukta olduğunu ve kar - şılıklı tam bir itimadın müphem bulundu - ğunu müşahade ve tesbit etmekle bahtiyar - dır.

Bu hissiyatın bariz bir delili olmak üzere İtalya hükûmeti Yunanistan - Arnavudluk hududundaki askerî kuvvetlerini uzaklaştır - mağa karar vermiş ve Yunan hükûmeti de buna benzer tedbirler ittihaz etmek üzere bulunmuştur.

Aynı tebliğ dün akşamki İtalyan gazete - lerinde de intişar eylemiştir.

Yunanistanda bir sınıf asker terhis edildi

Atina 20 (A.A.) — 1937 kur'a sınıfına men - sub denizciler 25 Eylülde terhis olunacak - larıdır.

İtalyadan yükselen ses

(Baştarafı 1 inci sayfa da)

İtalyan gazetelerine göre milletlerine karşı büyük mes'uliyetler yüklenmiş o - lan devlet ricalinin, bütün bu müha - zaları göz önünde bulundurarak hareket edebileceklerini düşünmek doğru olur.

Netice olarak bu gazeteler, artık hiç - bir muhik hedefi kalmamış bulunan mu - harebeye nihayet vermek üzere iki tara - fın hüsnüniyetle bir hal sureti bulmağa çalışmalarını temenni etmektedirler.

Şehir Haberleri

Mintaka halleri vücutte getirilecek

Belediye Reisliğinin şehrimizde muhtelif perakende Haller yapacağını yazmıştı. Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar kazalarda daimi olarak kurulan pazarları açık saçık bırakmak istememekte, hepsini mazbut bir hale sokmak arzusunda bulunmaktadır.

Vilâyet hududları dahilinde kurulan pazarların mahiyet ve ehemmiyetleri tesbit edilmiştir. Mintaka pazarları ismini alan ve o civardaki halkın ve köylünün tecemmü yeri olan pazar yerleri, modernleştirilecektir. Bu işe evvelâ Bakırköyünden başlanmıştır. Bakırköyünde belediye civarında ve mekteb binasının karşısındaki sahada satış pazarı vücutte getirilecektir. Pazarın üstü kapalı yanları açık olacak, halkın ve köylünün ihtiyacını karşılayabilecek mahiyetli olacaktır. Diğer kazalarda da vücutte getirilecek olan satış pazarları bir hare birer Hal haline ifrağ olunacaktır.

Kültür işleri:

Ekalliyet mekteplerinin vaziyeti tdkk ediliyor

Bir kısım ekalliyet mekteplerinin mali vaziyetleri müasir olduğundan bu yıl tedrisata başlanılmayarak kapanacakları söylenmektedir.

Maarif müdürlüğü, bu vaziyeti kat'î bir şekilde tesbit etmek üzere bazı müfettişleri bu gibi mekteplerin bütçelerini ve vaziyetlerini tdkk etmek üzere tavfiz etmiştir.

Beş sınıflı olarak çalışan Sirkeci Rum okulu, bir kısım öğretmenlerinin maasını veremediği için sürerek, dün 4 ve 5 inci sınıflarını lâğvettiğini maarif müdürlüğüne bildirmiştir.

Üniversite ikmal imtihanlarının günleri tesbit edildi

Üniversitede bütün fakültelerin ikmal imtihanları önümüzdeki Pazartesi'den itibaren başlayacaktır. Fakülte dekanları icab eden hazırlıklara geçmiş, imtihan komisyonları teşekkül etmiştir.

Hukuk Fakültesinin eleme imtihanları da, ayın 25 inden itibaren başlamaktadır.

Bu sene kur'a neticesinde eleme imtihanlarına şu dersler isabe etmiştir. Birinci sınıfa İsmet Hukuku, ikinci sınıfa Ceza Hukuku, üçüncü sınıfa da esasîye hukuku. Eleme imtihanları, Hukuk Fakültesinde yapılacak ve iki gün zarfında bitirilecektir.

Üniversite yabancı dil ikmal imtihanları başlıyor

İstanbul Üniversitesi yabancı dil mektebi ikmal imtihanları bugünden itibaren başlayacaktır.

İmtihanlar, Edebiyat Fakültesi konferans salonunda yapılacaktır.

Müteferrik:

Romanyadan dün 1800 göçmen geldi

Bulgaristandan memleketimize göçmen nakletmekte olan Nazım vapuru dün üçüncü dönüş seferini yapmış ve 1800 göçmenle 800 hayvan ve ziraat aletleri getirmiştir. Göçmenler Tuzla'da sevk kampına çıkarılmışlardır.

Romanyadan memleketimize gelecek göçmenlerin nakli işine tahsis olunan Samsun vapuru da, dün ilk seferini yapmak üzere Köstenceye hareket etmiştir. Samsun vapuru ilk Rum göçmen kafilisini önümüzdeki hafta içinde getirecektir.

Belediye ekmekçilik mektebi açacak

Şehrimizde açılacak ekmekçilik mektebi hakkında Maarif Vekâleti belediyeden malumat istemiştir. Ekmekçilik mektebinde kadınların da okuması temin edilecektir.

Mahkemelerde:

Bir hırsız tevkif edildi

Köprünün Kadıköy iskelesinde kamarot kabinesine girerek oda dahilindeki bazı eşyayı çaldıktan sonra kaçan Mehmed isiminde biri, yakalanarak adliyece verilmiştir.

Suçlu, asliye 4 üncü ceza mahkemesinde yapılan sorgusunu müteakib, tevkif edilmiştir.

Yeni mahkemeler bugün faaliyete geçiyor

Adli teşkilâtın münferid hâkim usulüne göre değiştirilmesi, yeniden ihdas edilen asliye 6 nci, 7 inci ve 8 inci ceza mahkemeleri bugünden itibaren büllül faaliyete geçeceklerdir. Yeni teşkil olunan Ağırceza mahkemesi de yarından itibaren çalışmaya başlayacaktır.

Yarından itibaren mesai saatleri haricinde, yani saat akşamları 17 den sonra kurulu meşhûd davalarına münhasıran yeni kurulan üç mahkeme bakacaktır.

Bundan başka, Vekâletin İstanbul adliyesine yeni gönderdiği bir tamim mucibince, asliye mahkemelerinde hâkim muavinleri her gün duruşmalara çıkmayacaklardır. Buna mukabil hâkim muavinleri Ağırceza ve ticaret mahkemelerinde aza muavinliğini icab ettiği takdirde temsil edebileceklerdir.

Ticaret işleri:

Kirtasiye fiyatları yüzde yüz yükseltildi

Kirtasiye ve mekteb tedris levazımı fiyatları ehemmiyetli surette yükselmekte devam etmektedir.

Bu yükseliş yüzde yüzü bulmuştur.

Ağustos sonunda düzensiz 75 kuruşa olan maruf bir marka kurşun kalemi için 150, topu 65 kuruşa olan parşömen kâğıdı için 105, 175 kuruşa olan karbon kâğıdı için 300 kuruş istenmektedir. 20 gündenberi piyasaya dış piyasadan ve yeni fiyatlara kırtasiye levazımı gelmemiş olduğundan bu yükselişin bir ihtikâr mahiyetinde olduğu anlaşılmaktadır.

Buğday fiyatları yeniden 5 para düştü

Şehrimizdeki değirmenlerde öğütülen unlardan çıkarılan ve mikset tabir olunan ince kepeklerin ifrağ edilmemesi üzerine dahilîde istihlak edilmeyen bu maddenin kıymetinin yüzde 50 nisbetinde düşmüş olduğunu yazmıştı.

Bu vaziyet karşısında bir taraftan bunların ihracına müsaade edilmesi için teşebbüsatta bulunulmakla beraber, diğer taraftan bu vaziyet devam ettiği takdirde bu farkın un ve dolayısıyla ekmeğin fiyatına ilâvesi lâzım geldiği leri sürülmektedir.

Dün piyasada öğüday fiyatları yeniden beş para düşmüş olduğundan, ekmeğin fiyatlarına zam yapılmak icab edeceği iddiası kendiliğinden ortadan kalkmış bulunmaktadır.

Şehir işleri:

Dolmabahçe meydanı tanzim edilecek

Dolmabahçe sarayı civarı şehrimizin en güzel bir yeri haline ifrağ edilecektir. Şehircilik mütehassısı Prost, şehir planını hazırlarken bu civarın tanzimî ile esash şekilde meşgul olmuştur.

Dolmabahçe meydanı merkezi bir vaziyete konacak. Beşiktaş, Maçka, Taksim, Karaköy yolları burada birleşecek. Şirketihayriyenin yapacağı vapur iskelesi sayesinde Dolmabahçe Anadolu yakasıyla birleştirilmiş olacaktır.

Dolmabahçe ile Gümüşsuyu arası kâmilen yeşil bir saha haline getirilecek, gene bu civarda bir park yapılacak tarihî binalar restorasyon esaslarına göre tamir edilerek meydana çıkarılacaktır. Dolmabahçe camisinin karşısındaki mezarlıkta bulunan mezar taşları da bu arada tanzim edilecektir.

Deniz işleri:

Dün limanımıza üç cenabi vapuru geldi

Dün limanımıza Akdenizden biri İtalyan, diğerleri Pelemens, Rus bandıralı olmak üzere üç cenabi vapuru gelmiştir. İtalya bandıralı Merane vapuru ile Fransa ve İtalyada bulunmakta olan 15 kadar vatandaşımız şehrimize gelmişlerdir.

Askerlik işleri:

Şubeye davet

Kadıköy askerlik şubesinde: Kadıköy şubesinde kayıtlı olup 928 tarihindenberi âkibetini meşhûl burakan yedek dış bekimi üstteğmen 310 doğumlı Serifçeli İzzet oğlu Muhammer Suphinin derhal şubeye müracaatı, İstanbulda değilse bulunduğu mahallin şubesi elle durumunu bildirmesi. Ve 18322 No.lu piyade asteğmeni Miğirdiç oğlu Osep Basmaçının da Kadıköy şubesine müracaatı ilân olunur.

İlk ve orta mektepler açılıyor

Şehrimizdeki ilk ve orta mektepler ayın 25 inden itibaren tedrisata başlayacaklardır.

Maarif Müdürlüğü, mekteplerin açılma müddetinin bir hayli yaklaştığı olduğunu gözönünde tutarak bütün mektep müdürlerine bir tamim yapmış, ih-tiyaçlarını sormuştur.

Bu sene şehrimizdeki ilk mekteplere yapılan tevacüm geçen seneden farkıdır. Bunu nazarı itibara alan Maarif Müdürlüğü veniden fazlala ilk mekteb açmamış, çift tedrisat usulünün idamesiyle bu ihtiyacı önlemeğe çalışmıştır.

Orta mekteplerin kayıd müddetleri bittiği halde mekteplere talebe alınmasında devam edilmektedir. Bütçe kifayet etmediği için 1939 - 1940 ders yılında yalnız Şehrimizde bir orta mekteb açılması ile iktifa olunacaktır. Halbuki orta tahsil çağındaki çocukların sayısı bu sene de bir mikdar çoğalmış, diğer vilâyetlerden gelen çocuklar İstanbul mekteplerinde okuma arzusunu göstermişlerdir.

Mekteplerin vaziyeti hakkında iza-hat vermek üzere İstanbul Maarif Müdürlüğü Tevfik Kut dün akşam Ankaraya gitmiştir. Yeniden orta mekteb açılması vüzünden sınıfların mevcudu 70 - 80 i bulacak, tedrisat normal bir şekilde olmayacaktır.

Polite:

Tramvaya asılan bir çocuk düşüp yaralandı

2811 sayılı vatman Hakkının idaresindeki Ortaköy - Aksaray tramvayına asılmakta olan 13 yaşlarında Necmi adında bir çocuk müvazenesini kaybederek kaldırımlara düşmüş ve başından yaralanmıştır.

Necmi tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmıştır.

Bir tramvay mektebin duvarına çarptı

Sirkeci - Topkapı hattına işleyen 168 sayılı tramvay aracı dün Çapa kız mektebi önünde karşı taraftan gelen diğer bir tramvay arabasına yol vermek üzere makas değiştirme manevrası yaparken hattın çıkmıştı. Bir müddet kaldırımda yürüyen tramvay mektebin duvarına çarparak bütün camları kırılmış ve arka sahanlığı ehemmiyetli surette hasara uğramıştır.

Eroin satan bir kadın yakalandı

Galatada oturan ve ötedenberi harekâtı zabıta gözetlenmekte olan sabıkalı eroin kaçakçı ve satıcılarından Kör Fani namile tanınmış bir kadın, yakalanarak emniyet doktora muayene ettirilmiştir ve muayene neticesinde gizli yerlerinde saklı bir miktar paketlenmiş eroin bulunmuştur.

Akşam 22 yaşında

Akşam refikimiz dünkü sayısız ile intişar hayatının 21 inci senesini bitirdi. 22 incisine başladı. Kendisini hararetle tebrik ve muvafakiyetinin devamını temenni ederiz.

Dünya Muharrirlerinden Tercüme Serisi No. 37

O. HENRY

BOLIVAR İKİ KİŞİYİ ÇEKEMEZ.

Türkçeye çeviren; Hasan Ali Ediz

Fi 50 Kr.

REMZİ KİTAPEVİ

TIYATROLAR

Ege tiyatrosu - Nuri Genç ve arkadaşları

Beşiktaş Büyük alle parkında

Anaların Günahı - Başlangıç

Mirabella revüsü, Jaklar varyetesi, Gabin cambazı

Raşid Rıza ve Sadı Tek tiyatrosu

Yeşilköyde: Saçlarındın Utan

Hâdiseler Karşısında

BİLMECELER

— Sabahleyin iyi, öğle vakti bozuk. İkinci vakti iyileşiyor gibi olan nedir?
— İstanbul havası!
— Bilemedin, siyaset!

— Bir cümlemin nihayetinde «mi» lâhikası olursa o cümle nasıl bir cümledir?
— İstifham cümlesi!
— Bilemedin, verdiği habere inanan gazetesinin manşeti!

— Çat burada çat kapı arkasında.
— Bunu herkes bilir süpürge..
— Bilemedin, günün siyaset adamları.

— Yerde idi; süngüden tüfekten korktu. Denize daldı, tahtelbahirler kovaladılar, göke çıktı, tayyarelerin hücumuna uğradı.
— Bilemedin, çapraşık bir bilmece.

— Hiç de çapraşık değil, sulh perisi!
— Birden dirildi, başı ezildi.
— Bildim; ihtikâr.

— Toptan korkmıyan, ondan korkar.
— Mitralyöz olmasın.
— Ne münasebet canım, propagandal!

— Mart içeri, pire dışarı.
— Bu bir darbi mesele.
— Öyle amma, bilmece yaptım oldu.
— Söyle bakalım nedir?
— Mart harb, pire de neş'e!

— Dil üstünde kaydırmaca.
— Dondurma!
— O eskidenmiş, şimdi değişti.. taahhüd.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Vazoya çiçek yerleştirmek sanatı

Vazoya çiçek yerleştirmek bir sanattır. Bütün kadınlar vazoları çiçek yerleştirirler. Fakat hepsi bunda muvaffak olamazlar. Dünya kadınları arasında bu sanati en iyi bilen kadınlar, Japon kadınlarıdır.

Fraklı kuş

Kuşlar arasında uçmayan yürüyenler pek çoktur. Fakat yürüyüşleri bildiğimiz kuş yürüyüşüdür. Yürürken şakuli bir hal alan yegâne kuş Penguen'dir. Onun yürüyüşü; frak giymiş zarif bir erkeğin yürüyüşünü pek andırır.

Amerikaya dair bir istatistik

Amerikada şayanı dikkat bir istatistik daha yapılmıştır.

Bu istatistiğe göre Newyorka her saniye dört cenabi gelmektedir.

Her kırk yedi saniyede bir muhacir gelmektedir.

Her 52 saniyede bir bir tren gelmektedir.

Her on dakikada bir hırsız yakalanmaktadır.

Her on altı dakikada bir bir çocuk doğmaktadır.

Gene Newyorkta her yirmi dakikada bir bir adam ölmektedir.

Her 30 dakikada bir bir izdivaç akdedilmektedir.

Her iki saatte bir bir binanın temeli atılmaktadır.

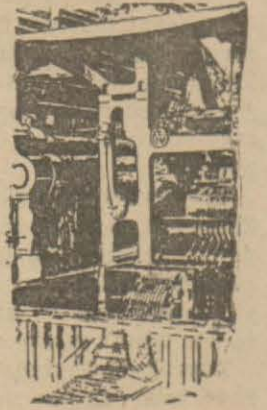
Her üç saatte bir bir yangın çıkmaktadır.

Her iki saatte bir feci bir kaza vukubulmaktadır.

Her sekiz saatte bir bir boşanma davası halledilmektedir.

Matbaa makinesi mitralyözden daha seridir

Rotatif bir matbaa makinesi bir mitralyözden daha seridir. Filha kika bir mitralyöz 1 saatte ancak 30,000 kurşun attığı halde, son sistem bir Rotatif makinesi saatte 60,000 gazete basar.

Gü'miyen, ağlamıyan insan

1657 senesinde doğmuş, ve 1757 senesinde, yani yüz yaşında iken ölmüş olan Bernard de Fante nelle büyük hayatı müddetince ne bir defa gülmüş, ne de bir defa ağlamıştır.

Yarım kilo bal için 60.000 kilometre

Bir arının yarım kilo bal yapabilmek için çiçekten çiçeğe uçarken kattığı mesafe altmış bin kilometre, yi bulur. Şükür ki arılar, kendi kuvvetleriyle hareket ederler. Benzine ihtiyaçları yoktur.

Kuyudan görünen yıldızlar

Gündüz, günün ziyası gökyüzündeki yıldızların teleskopsuz olarak görülmesine mani olur. Fakat teleskopsuz olarak yıldızları görmek için bir çare vardır. Bir kuyu içinden bakıldığında zaman yıldızlar çıplak gözle görülebilirler.

GÖNÜLİSLERİ

Bir yanlış hareketin neticesi

Orta Anadolumuzun büyük şehirlerinin birinden mektub yollayan bir erkek okuyucum diyor ki:

— On üç sene evvel kendi muhitimde ailesini tanıdığım bir kızla evlenmişim. Evlilik hayatımızın daha üçüncü ayında bir anlaşmazlık başladı, üç sene sabrettim, sonra mahkemeye baş vurdum, dokuz sene süren bir davadan sonra ayrıldık. Şimdi tekrar evlenmek düşüncesi bana o kadar korku veriyor ki, maziyi gene yaşar gibi oluyorum. Artık hiç bir kadına itimadım kalmadı.

— Bu okuyucum, mektubuna ilâve ettiği bir haşiyeden anlıyorum ki 34 ya-

sındadır, o halde küçük bir hesap yapalım: On üç sene evvel evlendiği zaman henüz 19, yahud da 18 yaşındaydı demektir, yani bir çocuktu, birçoklarının henüz lisede buldukları bir çağdaydı.. Okuyucum evlilik hayatının henüz üçüncü ayında karısı ile ihtilafa düşüşünün sebebini anlatmamış, fakat ne olursa olsun o ihtilafı doğuran başlıca amil gözlerimizin önündedir: Erkek te, kadın da henüz çocuklardı, çocuk gibi hareket ettiler, ve tabii bir netice ile karşılaştılar.

Okuyucum: — Artık yeni bir yuva kurmaktan korkuyorum, diyor. Endişesini sebeziz buluyorum. Bugün 19 değil, 34 yaşındadır ve mektubuna ilâve ettiği ikinci bir haşiyeden anlıyorum ki kazancı da hele orta Anadoluda bir aileyi zenginice idare etmeye kâfidir.

TEYZE

BU AKŞAM İPEK'te KANATLI İNSANLAR

Görülmemiş derecede heyecanlı ve meraklı bir mevzu

Baş rollerde: FRED MC. MURRAY - RAY MİLAND

AŞK - HEYECAN - ARKADAŞLIK ve FEDAKÂRLIK tamamen RENKLİ ŞAHESERİ

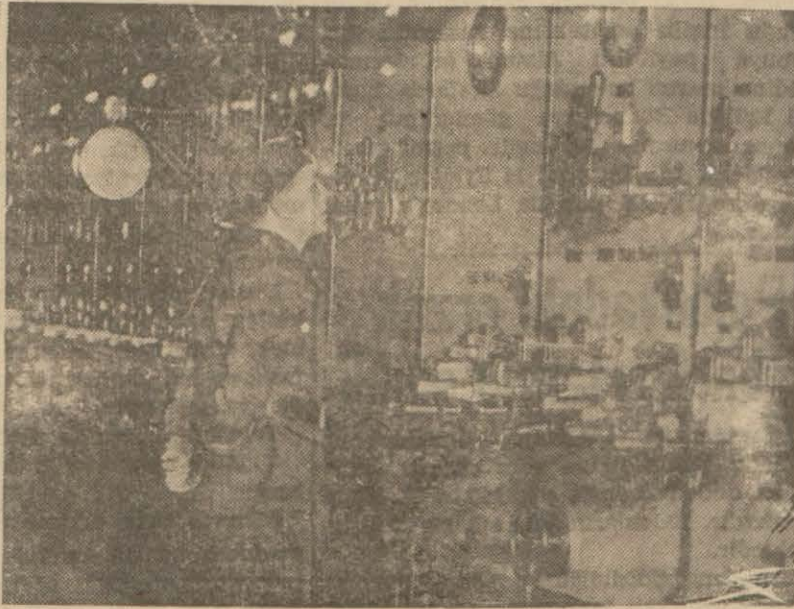
Majinonun tarihi

Fransızlar Alman hududundaki aşılmaz seddi nasıl yaptılar?

YAZAN

Emekli General H. Emîr Erkilet

"Son Posta",nın askerî muharriri

Resimlerden birinde gördüğünüz buğday tarlasının altında dünyanın en kuvvetli istihkâm hattına aid tesisat vardır. Diğer resim hattın tahtezemini elektrik santrallerinden birini gösteriyor

Garibdir ki 1914-18 harbinden sonra, memleketin tahkimi uğrunda en çok emek ve para sarfeden devlet, bu harbden hem muzaffer ve hem de en kuvvetli olarak çıkmış olan Fransadır. Bunun sebebi gelecekte bir harbin onun topraklarında cereyan etmesini hiçbir suretle istememesidir.

Filvaki geçen Büyük Harbe Fransanın bilhassa şimali şarki eyaletleri fevkalâde bir harabiyet görmüş ve bu yerlerin yeniden tamir ve ihyası Fransaya milyonlara malolmuştu. Fakat harbden sonra Fransanın askerî kuvvet üstünlüğü o kadar fazla idi ki, hiçbir devlet Fransaya bir taarruz harbi yapmağa düşünemezdi. Üstelik onun kütâları Ren boyunda bulunuyor ve hattâ buraya kadarki Alman eyaletlerinin Almanyadan ayrılmasını temin edecek tedbirlerle meşgul oluyordu.

Ancak Almanya teslimata başladıktan ve Fransa Ren eyaletini tahliye mecbur olduktan sonra memleketin emniyeti tekrar bahse mevzu olmağa başladı. Aynı zamanda Fransanın hududlarının ne suretle tahkimi icab ettiği hakkında bir takım tetkik ve mütaalemlere yol açıldı. Daimi tahkimattan istifade hususundaki fikirler bîdayette pek aykırı idiler. Tabiidir ki mutlak bir askerî tefvüka malik olan bir memlekette tahkimata para sarfedilmesi aleyhinde pek çok söz söylenebilirdi. Çünkü büyük kuvvetlerle harbi taarruzî olarak yapmak ka-bildi. Bahusus Fransanın müteaddid cephele harbi yapması memul de-ğildi. Bunun için Fransanın şark cephesini daimi tahkimat tarzında değil, muvakkat usulle tahkim ve tanzim etmesi kâfi gelebilirdi.

Muvakkat usul şudur: Barış zamanı hududun yalnız en mühim noktalarında birkaç hafif tahkimat yapılır. Hudud bölgesinin yol, demiryolu ve muhabere şebekeleri noksanız olarak inşa olunur. Bundan başka, seferberlikte veya büyük siyasi krizlerde hudud mevzileri derhal inşa olunabilecek icab eden her türlü tahkimat malzemesi bilhesab tedarik ve muntaka muntaka depo edilir. Bütün piyade ve topçu mevzileri evvelden tamamile keşif ve tesbit olunur. Hattâ buralardan, müm-

kün merite daha barış zamanı muhtelif hedeflere atış yapılarak istikamet ve mesafeler tesbit olunur. İşte bu suretle hazırlanmış bir muharebe sahası maksada kâfi gelebilir ve gelecek bir harbe vazifesini pekâlâ görebilirdi. Fakat bu, Fransanın emniyeti için kâfi görülüyordu.

Bu fikrin muhalifleri Fransanın şark ve şimali şarki hududunda en kuvvetli müstahkem tabyalardan müteşekkil sık bir tahkimat zincirinin (hattının) vücutte getirilmesini istiyorlardı. Bu tahkimat zinciri o kadar makinelî tüfek, dik veya düz mahrekli ağır top ve yanlayıcı top mevzilerini ve ateş emniyetli mahfuz yerleri ihtiva edecekti ki her bir taarruz aşılmaz ve geçilmez bir ateş maniası ile durdurulabilirdi. Ateş emniyetli mahfuz yerden maksad her nevi ve cins top mermisine karşı mafuziyet temin eden yerdir [*].

Müstahkem zincir veya hat sisteminin nihayet delinmeğe mahkûm olduğunu söyleyen diğerleri müstahkem hat yerine daha küçük fakat araziye uygun olarak çok miktarda serpilmiş piyade mevzilerinden mürekkep bir müstahkem şerid (satır) vücutte getirilmesini istiyorlardı. Bunlara göre yarmaya karşı koyabilecek olan şey münferid büyük tabyaların metaneti değil, küçüklükleri sayesinde nazardan mahfuziyet ve çoklukları dolayısıyla arazi kapamaları mümkün kılan da-ğınık küçük piyade mevzileridir.

Fransada nihayet orta bir daimi tahkimat usulünün tabkiki kararlaştırılması. Filvaki bu da bütün hududun kapatılmasını talep ediyordu, fakat kuvvetli büyük tabyalar yalnız düşmanın muhtemel taarruzlarına en ziyade müsaid olan yerlerde yapılırdı.

Maamafih Fransanın kat'i kararına Belçika'nın durumu da müessir oluyordu. Eğer Belçika şark hududlarını Fransız tahkimat hattından itibaren ve bunun bir devamı şeklinde tahkim etmek isterse Fransanın işi esaslı surette kolaylaşırdı. Yani bu suretle

[*] Her nevi bombalara karşı mahfuziyet temin eden yerlere bomba emniyetli mahfuz yer denir.

Fransız tahkimat cephesi Belçika hududunda bitebilirdi. Aksi takdirde Fransızlar Belçika hududlarını da tahkime mecbur olacaktı.

Belçikada ise, siyasi ve mali sebeplerle, Alman hududunun, Fransız tahkimatını devam ettirecek bir şekilde, tahkimi aleyhinde bulunuluyordu. Buna rağmen Fransızlar, 1927 de, Belçikalılarla anlaşmışlardı.

Fransız yüksek harb meclisi hudud tahkimat programını 7.1.1929 da şu suretle kabul ve tesbit etmişti: Hududa mütevali müstahkem muntakalardan müteşekkil bir tahkimat sistemi vücutte getirilecekti. Bu tahkimat muntakaları şunlardı: Metz şimalindeki muntaka, Lanter muntakası Ren müdafaası. İnşa tarzı hakkında da şunlar söylenmişti: Cepheye piyade tabyaları ve ateş emniyetli mahfuz yerler. Mukavemet hattının mühim yerlerinde araziye uydukları büyük tabyalar veya tabya grupları. Bu tabyalar veya tabya grupları ateş emniyetini haiz bir takım yeraltı koridorlarıyla daha geride keza yer altında vücutte getirilmiş mahfuz kuzalara bağli bulunacaklardı. Bundan maksad gerideki ihtiyatlara hareket serbestisi vermektir. Topçu mevzilerinde hizmet erleri için mahfuz yerler yapılacaktır. Mukavemet hattı o suretle intihab olunacaktır ki bu hat teknik itibarile kolay müdafaaya edilebilsin, fakat bu yüzden mümkün merite az arazi terkolunsun.

İşte Majino müstahkem mevzili bu karar ve bu talimat üzere hududun hemen gerisinde birbirine bağli, yani mütevali, tahkimat muntakaları halinde vücutte gelmişti. Bu tahkimat muntakaları kuvvetçe birbirlerinden farklılardı. Majino müstahkem mevziine, her türlü baskın ihtimallerine karşı, devamlı bir ısgal kuvveti tertib ve tahsis olunmuştu. Bu müstahkem mevzilin, kendisine mahsus bir ısgal ordusu ile beraber, yaratıldığı emniyet perdesi gerisinde seygar Fransız ordusu hiçbir tehdidde maruz kalmadan, münhasıran sevkiyecinin icabatı bakımından serbestçe toplanabilecekti.

Majino mevziinin mahiyetinin tetkikini yarına bırakıyoruz. H. E. Erkilet

"Son Posta",nın tefrihası: 97

HATİCE SULTAN

YAZAN: ZİYA ŞAKİR

Kabakçının köşkündeki eğlence

Hacı Ali ağa, doğrucu Alemdarın çadırına giderek meseleyi nakle'tti. Alemdar, büyük bir memnuniyet göstererek:

— Abe.. bu işe, Allah yardım ediyor. O delikanlı ile beraber git. Kabakçının işini bitir. Diye, emir verdi.

Kabakçı Mustafa Rumelhisarında, Boğazın füsunkâr manzarasına hâkim olan bir köşkte yerleşmişti ve (1223 senesi Cemaziyü-lâhür ayının 19 uncu Çarşamba günü) eski ocak ağalarından Hacı Receb isminde birinin kızı ile nikâhı aktedilmişti.

O gün, Kabakçının köşkünde hayat, çölgüncelerle geçmişti. Mükemmel bir kına gecesi tertib edilmiş, bu eğlenceler, sabaha kadar devam etmişti.

Gece yarısından sonra, herkes yorgun düşerek birer tarafa çekilmişti. Kabakçı Mustafa da, ertesi gece nail olacağı zıfat hülyalarına dalarak derin bir uykuda idi.

Sabaha karşı, köşkün etrafı kuvvetli bir asker kütlesi tarafından sarıldı. Dört kişi, kapıyı çaldı.

Herkes derin uykuda olduğu için, kapı geç açıldı ve, köşkün her taraftan sarıldığının kimse farkında olamadı.

Kapıyı açan, o dört kişiyi görür görmez, büyük bir hayrete kapılarak sordu:

— Ne istiyorsunuz.

Hacı Ali ağa, dehşetli bir sesle cevap verdi:

— Hakkında emir var. Kabakçıyı istiyorumuz.

Bu korkuncu hitab karşısında, kapıyı açan adam zeri çekildi. Önde, Turna Mehmed olmak üzere bu dört kişi, sessizce içeri girdi.

Turna Mehmed, derhal elindeki hançeri, o adamın boğazına dayandı:

— Kabakçı, nerede yatıyor? Göster. Diye, mırıldandı. Korkusundan tiril tiril titriyen adam, onları köşkün üst katına çıkararak, parmağını bir kapıya uzattı.

Turna Mehmed, bu kapıya övle bir atılış atıldı ki, kapının kanadları, büyük bir çarptı ile, açılarak arkasına dayandı.

Kabakçı Mustafa:

— Bre, kimdir o?..

Diye, yatağından fırladı ve sonra, başucunda yanan balmununun titrek ışığı carpan Turna Mehmedin öfkeden kıpkırmızı kesilmiş olan çehresini görür görmez, büyük bir dehşet içinde kalarak:

— Baka.. zâhir, ölümler de dirilirmiş..

Diye, mırıldandı.

Turna Mehmedin disteri gıcırdaydı:

— Katil!.. Alçak katil!.. Kahbe katil!.. Namussuz, katil!.. Bugünleri düşünmedin mi? Diye bağırdı.

Kabakçı, o kadar şaşırması ki, kendisini silâhile müdafaaya etmek lâzım gelirken, bunu yapamamıştı:

— Bre, benden ne istiyorsunuz. benim e-vime, ne cesaretle giriyorsunuz. Çıkın!..

Diye, bağırmağa başlamıştı.

Fakat bu bağırmanın son sözleri, boğazında kalmıştı. Turna Mehmedin hanceri, bir anda havalanmış. Kabakçının sol kulağının altından gırekrek, boynunun parçalanmıştı.

Nihayet.. Turna Mehmed, ahidini yerine getirmişti. İhtirası uğruna İstanbulu kana boyayay sefil ihtilâli sergerdesinin başını, kendi elle kesmiş:

— Çok şükür.. ocağımızdan çıkan yılanı, tepeledim. Demişti.

HATİCE SULTANIN SON MEKTUBU

Tam yedi aydanberi, Hatice sultanın sarayı, matemî bir sükûn içinde idi. Mimar (Melling) in emsalsiz bir san'at dehasile yaptığı bahçenin her tarafını otlar bürü-

müş.. bir zamanlar, içinden bilür seşli genç kız kahkahaları taşan (Lâbrent) in ağaçları üzerinde baykuşlar tünemişti.

Sarayın her tarafı bir türbe sükûneti almıştı. Som altın yıldızlı duvarları ve tavanları, örümcek ağları sararmıştı.

Hatice sultan, birdenbire çökmüş, adeta ihtiyarlamıştı. Üç gündüsbere elinden düşürmediği bir mektubu, son defa olarak okuduktan sonra, odasının köşesindeki yazı masasına oturmuş, şu mektubu yazmaya başlamıştı:

[Aziz dostum Melling!.

Felâketlerimin en muhtârib anında, elim gelen mektubun, beni pek çok memnun etti. Hayattaki saadetlerin, birer serab olduğundan bahsediyorsun.. ve buna da kendini misal olarak gösteriyorsun... Ne kadar, hakkın var.

Felâket, şahıs tayin etmiyor. İster, en aciz mevkide yaşayan bir insan.. isterse, beşerî mevkilerin en yüksek şahıkasında ömür süren bir sultan olsun; aynı saddele ve aynı savlette hücum ediyor ve, büyük bir insafsızlıkla onu, bir anda yere seriyor.

Kardeşim üçüncü Selimi parçalayan hançerler, benim kalbim! de lime lime etti. Beni bundan dolay teselli etmeye çalışırken, «siz, müslümanlar, çok bahçırsınız. Dininizde, sizi sabır ve tevekküle sevkedecek çok büyük itikadlar var» diyorsun.. Doğru. Eğer o itikadlar olmasaydı, kim bilir şimdî, ben ne olurdu.

Bu acî felâketlerim arasında bana gösterdiğin alakaya, nasîl teşekkür edeceğimi bilmiyorum. Ancak şu var ki, beni bizzat teselli etmek için işini, gücünü terkederek buraya kadar gelmene de lüzum görmüyorum... Çünkü, geldiğin zaman eski Hatice sultanı bulamayacaksın. Belki de, ihtiyar ettiğin zahmet ve külfetlere pîsmân olacaksın.

Bana, ne ile meşgul olduğumu soruyorsun... Şimdî hayatı tek bir mesguliyetim var. O da, sen gittikten sonra, başbaltaç olarak sarayıma alınan ve bana karşı emsalsiz fedakârlıklarda bulunan (Turna Mehmed) isminde bir adamın ruhuna, sık sık (fatihâ) okumakla vakit geçiriyorum. Bu merd ve cesur adam, İstanbulu kana boyayan ve kardeşim üçüncü Selimin felâketine sebep olan Kabakçı Mustafanın kafasını kesmek suretile, bu canîye cezasını kanile ödetti. Fakat, kardeşim olan Kabakçı Mustafanın cinayetlerinde arlanarak, bunun neticesi olan hastalıklardan hazin bir surette ölüp gitti.

Artık kendimi, hakikatın en kuvvetli gözüle görüyorum.. ve tamarüle idrak ediyorum ki; ben de o yolun yolcusuyum. Yakında, Turna Mehmedin takib edeceğim

O zaman da beni hatırla, Melling... İstanbul, Boğazın füsunkârı güzelliklerini düşündüğün zaman, saadet semasından derin bir hileğe doğru kayıp sönen bir yıldız da hatırlamayı unutma...]

Hatice Sultan

SON

18 Eylül 1939, Pazarlımanı

Ziya Şakir

Avrupa trenleri rötlerle geldiler

Tarife mucibince saat 7.20 de gelmesi icab eden Sempion ekspresi dün bir buçuk saat rötlerle ve saat 6.25 de gelmesi icab eden konvansiyonel treni de, üç saat rötlerle Sirkeciye gelmişlerdir. Ekspresle mevruten memleketinde bulunmakta olan Bulgar ataşemiliteri ile bazı Türk ve Iraklı yolcular şehrimize gelmişlerdir. Konvansiyonel trenle de Avrupa'da bulunmakta olan birkaç vatandaşımız memleketle dönmüşlerdir.

Genç bir horoz gibi şahlandım:

— Zengin olsam da kimsenin beni zorla evlendireceğini zannetmiyorum. Ben istemezsem kim beni evlenmeğe mecbur edebilir?

— Mecbur etmezler; yalnız etrafını saran gençler sana o kadar tatlı sözler söylerler, seninle o kadar yakından meşgul olurlar ki sen de onlardan birinin ağına düşersin.

— Beni o kadar aptal mı zannedyorsunuz?

— Yalnız senin için değil, hepimiz için de vaziyet böyledir, hepimiz aynı tehlikelere maruzuz.

— Sizi bilmiyorum amma ben herhalde kendimi ve serbestimi sen kuvvetimle müdafaaya edeceğim, buna emin olabilirsiniz. İster zengin, ister fakir olayım, ben her zaman benim ve kimse beni değiştiremez.

— Senin keçi gibi inadıcı ve kaya gibi sert olduğun malûm; fakat öyle erkekler var ki seni kuzu gibi uysal ve balmumu gibi yumuşak yapabilir.

— Görürüz.

★

Cahid beyin ricası üzerine Rana hanım benim giyinme vesair ihtiyacımla meşgul olmağa başlamıştı. Bir sabah beni odasına çağırttı.

— Ne renk esvab yapmağa istiyorsun kıyım?

— Gecelerce bunu düşündüğüm ve bu güzel esvabın hayalle yaşadığım için bilâtereddüd cevab verdim:

— Pembe tülden uzun ve bol etekli bir gece esvabı istiyorum efendim.

Müdirem bu tehalüküme gülmüsedü.

— Pekî kıyım, vasın bu hususta bana salâniyet verdi, arzuların makul olmak şartile

«Son Posta»,nın tefrihası: 44

NAKLEDEN MUATZEEZ TAHİR BERKAND

seni dilediğin gibi giyinmekte serbest bırakacağım. Pembe tülden esvab güzel olur ve sana yakışır; hem bunu, hem de bununla yakışacak ayakkabı, mendil vesaireyi almak için bugün öğleden sonra seninle Beyoğluna gideriz.

Sevincimden içim içime sığmıyordu. Yamaçlara, ağaç dallarına takılarak parçalanmış basma entarîlerim, nerdesiniz? Bir defa de gelip beni bu şafak rengi tüller içinde görünüz!

Nihayet, büyük helecanlarla beklediğim gün geldi. Vasımın aşağıda, misafir odasında beni beklediğini haber verdikleri zaman kalbim duracak zannettim, fakat bu sevincimi arkadaşlarıma belli etmeği kibrime yediremiyordum birkaç dakika elimdeki işimle meşgul oldum. Etrafmdakilerin hepsi, bilhassa Nazlı telaş ediyordu:

— Gitsene; Cahid beyi niçin bekletiyorsun?

— Onun gibi bir adamın akrabası olmak ne büyük saadet!

— Ne talihli kızmışsın Semha, böyle mes-

hur bir adamla her zaman görüşüp konuşabiliyorsun.

Mektebin en yaşlı talicesi olan Müfide bile söze karıştı:

— Ah, onun gibi bir kocası olmak ne bulunmaz bir saadet olurdu!

Hayrette yüzüne baktım:

— Onun gibi bir kocası mı?

— Öyle ya; ne kadar meşhur olsa, o da herkesi gibi etten ve kemikten bir insan değil mi?

Merddivenlerden koşarak inerken Müfidenin bu sözlerini, tuhaf bir şey gibi düşünüyordum.

— Cahid bey bir kadını sever ve onunla evlenir mi?

İki seneye yakın bir zamandanberi onu bütün insanlardan başka türlü görmeğe o kadar alışmıştım ki böyle bir ihtimal beni bilâihtiyar güldürdü.

Salonun kapısını açtığım zaman onu duvardaki talebe resimlerine bakmakla meşgul buldum. Beni görüce dost bir gülümseme elini uzattı:

— Hazır mısın Semha?

— Evet efendim, müsaade ederseniz müdiremden izin alıp hemen geleyim.

— Pekî yavrum; seni bekliyorum.

Otomobile bindiğimiz zaman sordum:

— Annenize ablanız Viyanadan döndüler mi?

— Evet, bir hafta evvel geldiler; hattâ bugün seni almak için bizzat annem gelecekti amma çok meşgul olduğun için sokağa çıkmadı.

Biraz çekingen bir tavırla suallerime devam ettim:

— Evinizde çok misafir var mı?

Bu suallime şaşmış gibi yüzüme baktı. Bir elle otomobili idare etmekte devam ederek ötekile elimi tuttu.

— Yoksa Semha gene vahşi bir kız mı?

— Hayır, fakat yabancılardan çekiniyorum.

— Niçin?

— Beni gülmüş bulurlar diye...

Kaşlarını çatı:

— Seni niçin gülmüş bulacaklarım? Artık

senin İstanbulda ve iyi bir aile içinde büyümüş bir genç kızdan farkın var mı?

— Bilmiyorum ve bu tereddüd beni üzüyor işte...

— Ne manasız şeyler düşünüyorsunuz!

Tekrar yüzüme baktı ve benim çok çekingen bir tavırla dışarısını seyrettiğini görünce, sesine ciddi bir ahenk vererek sözüne devam etti:

— Vasfî bulunduğum bir genç kızmın herkesin içinde gülünç olmasını istemediğim için bu kadar zamandanberi seni kendi evimize bile getirmemişim. Bugün seni bizzat alıp eve götürdüğüm ve bu gece de annem ve ablamla birlikte tiyatroya gitmene müsaade ettiğim, artık böyle bir tehlikenin meydana gelmediğini isbâ'â kâfi değil midir?

Büyük minnet ve şükranla yüzüne baktım:

— Bu sözlerinizle benim üzerimden ne kadar ağır bir yük kaldırmış olduğunuzu tasavvur edemezsiniz. Siz nasîl teşekkür edeceğimi bilmiyorum.

— Teşekkürü hacet yok Semha; yalnız beni memnun etmek istersen, herkesin yanında da benimle olduğun gibi tabilliğini ve sadeliğini muhafaza edersen.

— Sizi memnun etmek için elimden gelen her şeyi yapacağuma emin olabilirsiniz.

Bu sözlerimden sonra ikimiz de sustuk. Vasım kalabalık caddelerden otomobili büyük bir مهارet ve süratle sürüyordu. Ben de etrafımla meşgul olarak ona hitab etmedim.

(Arkası var)

Son Dakika:

Lemberg Sovyet kıtaatı tarafından işgal edildi

Londra, 21 (Hususî) — Sovyet başkumandanlığı tarafından bu sabah neşredilen tebliğde, Lvov (Lemberg) şehrinin Sovyet kıt'aları tarafından işgal edildiği bildirilmektedir. Daha evvel bu şehir üç taraftan Alman kıtaatı tarafından muhasara edilmiş bulunmakta idi. Şehrin Sovyet askerleri tarafından işgali üzerine, Alman kıt'alarının bu mün takadan çekilmiş olduğu anlaşılmaktadır.

Sovyet kıt'alarını Grodno şehrini de işgal etmiş oldukları bildirilmektedir.

Leh kuvvetlerinin Kutno, Loviç ve Varşovada elân Alman kuvvetlerine karşı şiddetle mukavemet etmektedirler.

Varşova Alman tayyareleri tarafından dün tekrar bombardıman edilmiş, şehrin varoşlarına vukubulan Alman hücumu Varşova müdafileri tarafından püskürtülmüştür. Şehri bombardıman eden Alman tayyarelerinden 7 si, Lehliler tarafından düşürülmüştür.

Varşova büyük bir azimle mukavemet ediyor

Varşova, 21 — Şehrin dün maruz kaldığı şiddetli bombardımandan bahsedene radyo bilhassa kadınlar ve çocuklar arasında birçok ölü ve yaralı olduğunu bildirmektedir.

Praganın dış mahallelerinde muharebeler devam etmektedir. Almanlar insanca zayıata uğramış, birçok malzeme kaybetmişlerdir. Polonyalı kadınlar büyük bir cesaret göstererek ilk hatlara kadar askerlere yiyecek taşımaktadırlar.

Radyonun spikiri Alman hücumları ne kadar şiddetli olursa olsun Varşovanın mukavemet edeceğini bildirmektedir.

Miralay Hipsinski radyoda beyanatta bulunarak, vaziyette bir değişiklik olmadığını ve bütün Alman taarruzlarının geri püskürtüldüğünü söylemiş ve demiştir ki:

«Manevî kuvvet ve azim tanklardan ve alevlerden daha kuvvetlidir.»

Romanya ve Macaristana iltica eden Lehlilerin miktarı

Londra, 21 (Hususî) — Şimdiye kadar Romanyaya iltica etmiş olan Lehlilerin sayısının 60 bini, Macaristana iltica etmiş olanların da, 30 bini bulunduğunu bildirmektedir.

Bükreşten gelen haberlere göre, Leh başkumandanı Mareşal Simigly Ridzin de Romanyada bulunduğu ve nezaret altında tutulduğu anlaşılmaktadır.

Garb cephesine her iki taraf takviye kıtaatı gönderiyor

Londra, 21 (Hususî) — Bernden gelen haberlere göre, dün gece garb cephesinde Fransız ve Alman kuvvetleri arasında şiddetli bir topçu düellosu vukubulmuştur.

Her iki tarafın cepheleri gerisinde büyük bir faaliyet göz çarpmakta ve mütemadiyen takviye kıtaatı getirilmekte olduğu anlaşılmaktadır. Bilhassa Fransız cephesine ağır tankların getirilmekte olduğu görülmüştür.

Her iki tarafa görülen bu faaliyet, büyük bir harbin arifesinde bulunulduğu kanaatini vermektedir.

Dün Pariste başvekil Daladye ile görüşmüş olan İngiliz harbiye nazırı Hor Belişa ve Lord Hanky'in henüz Londraya dönmemiş olduklarından dolayı, garb cephesini ziyaret edecekleri tahmin edilmektedir.

Göbelsin tevkif edildiği bildiriliyor

Londra, 21 (Hususî) — Hür Almanların Almanyada işlettikleri gizli radyonun dün gece verdiği bir habere göre, propaganda nazırı Göbels tevkif edilmiştir.

Göbels Mareşal Göringin adamları tarafından sıkı bir nezaret altına alınmıştır.

Japonlar İngiltere ve Fransa ile de müzakerelere başladılar

Vaşington, 21 — Japon sefaretî tebliğ ediyor: Japonya hükümeti, Avrupa ihtilâfına sürüklenmenin önüne geçmek istemektedir ve bütün gayretlerini Çin işinin halli üzerinde temerküz ettirmiştir.

Matbuat mümessillerini kabul eden Bay Horinöçü şu noktaları tasarih etmiştir:

1 — Mançukodaki Japon kıtaatı Mongolistan hududundan çekilecek, fakat Mançuko dahilinde ipka edilecek, yalnız Çin muharebatına iştirak etmeyecektir.

2 — Müttefikler kıtaatının Şanghaydan geri alınması için Japonya İngiltere ve Fransa arasında görüşmeler yapılmaktadır.

3 — Japon hükümeti Tsiang Kai Chek ile müzakereye girişmekten imtina eylemektedir. Fakat Japonlar Çinli ticaret liderlerinin Çin - Japon ihtilâfının muslihane bir surette halline taraftar olduklarını nazarı dikkatte bulundurmaktadırlar.

Bir Alman denizaltı gemisi izlandaya iltica etti

Rekjavik 20 (A.A.) — Bir Alman denizaltı, fırtına dolayısıyla İlanda girmiştir. Mürettebatından üçü yaralıdır bunlardan birinin yarası ağırdır.

İzlanda hükümeti, yaralıların hastaneye kaldırılacağını ve fakat bu takdirde muhasamatın sonuna kadar alkonulacağını Alman konsolosuna bildirmiştir.

Yalnız ağır yaralı olan asker hastaneye yatırılmıştır.

Polonyanın altınları Londraya nakledildi

Londra, 21 — Polonya bankasının altın mevcudu İngiliz payitahtına nakledilmiştir. Polonya payitahtı Alman ordularının tehdidine maruz bulunduğu sıralarda hazine, 8 Eylülde Romanyaya gönderilmiş ve Köstence limanında bir İngiliz petrol gemisine yükletilmişti. Bu gemi 14 Eylülde İskenderiyye ve evvelki gün de Londraya vâsil olmuştur.

Polonyadaki erzak ambarları tahrib edildi

Amsterdam, 21 — Alman - Holanda hududundan bildirildiğine göre Alman makamları hudud boyunca çok miktarda balon dızmışlardır. Balonların yerli sık sık değiştirilmektedir.

Berlinden bildirildiğine göre Polonya kıt'aları çekilirken terkettilerini muntakalarda açlık husule getirmek ümidle erzak ambarlarını tahrib etmektedir.

Rus - Japon itilâfının tatbikine başlandı

Tokyo 20 (A.A.) — (D. N. B.) Japon ve Sovyet müzakerecileri arasında Nonmhan anlaşması hakkında tam itilâf beklenildiğinden çok daha az bir zaman zarfında tahakkuk etmiştir.

İki taraf, ölü, yaralı ve esirlerin mübadelesinden başka şimdiki vaziyetlerini tadil etmeğe ve herhangi şekilde olursa olsun, hiç bir takviye kıtası getirmemeğe taahhüt etmişlerdir.

Birçok ağır Japon yaralılarının Sovyet tayyareleriyle nakledileceği dikkate layiktir. Burada umumiyetle zannedildiğine göre, iki taraf Nonmhan'da akâdilen muslihane anlaşma iki memleket arasında norma' münasibetlerin tekrar teessüsü için bir hareket noktası halini almaktadır.

Kanada iki fırka asker gönderecek

Ottawa 20 (A.A.) — King, Kanadanın askeri ve hava hazırlıkları hakkında bir beyanname neşretmiştir.

Kanada hükümeti, tecrübeli tayyareciler göndermiş ve çok miktarda pilot yetiştirebilmek için bir hava talimleri plânı hazırlamıştır.

King, icab ettiği zaman bir seferî kuvvet gönderebilmek için bir fırka asker yetiştirmeğe karar verdiğini söylemiştir. Kanadanın hazırlanmış bir dell teşkil etmek üzere ikinci bir fırka da hazır bulundurulacaktır.

İtalyan gemileri Alman yolcuları almak istemiyor

Londra 20 (Hususî) — «Rex» İtalyan transatlantikî dün Nevyorktan hareket ettiği sırada, yolcuları arasında bulunan 13 Alman ve Çek tab'asını götürmekten imtina etmiştir.

Geminin kaptanı, Alman yolcusu kabul etmemek suretile İngiliz harb gemilerinin kontrolünden masun kalmak istemiştir.

Forster Holandaya mı kaçtı ?

Berlin, 21 (Hususî) — Danzigdeki Nazilerin sefi Forsterin Lehistan harbinin başlamasında âmil olmasından dolayı âkibetinden endişe ederek Holandaya iltica ettiği hakkında bir eceb. membandan verilen haber, tekbiz edilmektedir.

Forster halen Danzigde bulunmakta olup, evvelki gün dahi bizzat Hitleri karşılamıştı.

«Son Posta» nun tefrihası: 25

BİR CASUS KADININ HATIRALARI

Yazan: Martha Richara

Çeviren: Hatice Hatib

Beklenmiyen hâdiseler karşısında

Gözlerim gayri ihtiyari tayyarenin içinde benden evvel girmiş olan diğer yolculara takıldı. Bunların hepsi Almandılar. Acaba içlerinden hangisi beni gözetlemeğe memur edilmişti.

Uçmağa başladık. Kısa bir zaman sonra Ren üzerinde idik ve birkaç saat sonra da Bourget'de.

Bourget tayyare meydanından hemen Antoinette S. nin umumi müdürünün hususî kâtipesi olduğu fabrikaya telefon ettim.

Bu direktör Umumi Harbin büyük pilotlarından biri idi. Halâ harikulâde cesur ve enerjik bir insandı. Antoinette'ye gelince ben onun sefine âşik, eğer değilse hayran olmasından şüpheleniyordum. Bu kadar takdîrkârı olduğu bir erkeği vatan selâmeti namına gözetlemeğe acaba onu ikna eden bulunmuş muydu?

Her şey mümkündür. Seven bir kadın herkesten daha fazla sevdiği adamı takib etmek, gözetlemek ister ve herkesten daha fazla ondan şüphelenir ve bu onu sevgisinden vazgeçiremez.

Telefonun başında sınırlanıp duruyordum: — Allo, matmazel S ile konuşmak istiyorum.

Nihayet bana matmazel S. nin orada olmadığını, izinli bulunduğunu ve iki gün sonra avdet edeceğini söylediler. Ne iki gün sonra mı? Bütün plânlarım yıkılıyordu. Son süratle Antoinette'ye doğru geldim zaman biran bile onu bulamayacağımı düşünmemiştim. Bu bana adetâ bir ihanet gibi geliyordu. İki intizar günü... Harb senelerinin humması beni kavramıştı. Sulh senelerinde topladığım huzur ve sükûn; bir darbe ile kaybetmiş bulunuyordum.

Nihayet dostumu bulabildim. Kendisine yağdırdığım sual sağınağından kendisini büyük bir zorlukla müdafaa ediyordu. — Antoinette bana hakikati söyle, çünkü bu çok ehemmiyetli bir şeydir. Size ikinci bürodan bazı malûmatlar vermenizi istemiyorlar mı?

Yüzündeki bir hayret ifadesini güçlüğü silmeğe çabalıyordum. — Fakat böyle düşünmenize sebep nedir? Ben hiçbir zaman sizin gibi ikinci büro için çalışmadım.

O zaman ona kısaca Berlînde keşfettiğim şeyi söyledim. Müthiş bir yels içinde kaldı. Memleketine kötüllük yapmış ve sefine ihanet etmiş olmak düşüncesini pek müteessir etmişti ve doğrusunu söylemek lâzım gelirse ikinci ihanet ona birincisinden de fevâh görünüyordu. Bunu nasıl olup ta ona itiraf edebilecekti. Fakat ben onu teskin ettim: — Şimdiki halde itirafa lüzum yok, dedim. Evvelâ siz bana, size kendisini ikinci büronun zabiti olarak tanıtan kimdir?

Bana onu tarif etti. Bu uzun boylu, ince ve tam manasile bir zabite benzeyen genç bir adamdı. Fransızca'yı mükemmel surette konuşuyordu. Ondan şüphelenmesine imkân yoktur.

Adres. Diye sordum.

Adresini bilmiyordum. Randevularını da ma bir kahvede veriyordu. Bu kahve Saint Augustin civarında idi. G.anc kız her hafta oraya gidip bir haftada topladığı istihbaratını ona veriyordu. Hiçbir zaman yazılı bir malûmat vermemişti. Fakat bire veya iki defa ona bazı vesikalar ve bir kere de fabrikanın seferberlik plânını göstermişti.

Esasen onu bugün tekrar göreceğim. Dedi. Bu randevuya birlikte gittik. Ben onun masasının yakınında bulunan bir masaya oturdum. Bir saat kadar beyhude yere bekledik. Casus gelmedi. Ben sabırsızlık içinde yanırıyordum.

O zaman Antoinette birdenbire bir şey hatırladı. Kendisine gayet hürmetkâr bir şekilde kur eden bu genç adam, ona bir kere nasıl olup ta cesaret etmiş ve kendisini Gars'a götürmek istemişti. Gars'da iki sevgilinin rahat rahat saklamış bütün mütecessis gözlerden uzak kolabilecekları bir villası olduğunu söylemişti.

Birlikte hemen Gars'a gittik. Çabuak tahkikatını yaptım. Çünkü şehir pek küçüktü. İki saat içerisinde villayı buldum. Bu villa Saint-Cloud ormanında epeyce herkesten uzak bir yerde idi.

Villa kapalı. Fakat uzun zamandanberi metruk kalmış bir vaziyette değil. İkin kapısı, penceresi, pancurları, her şeyi, sıkı sıkı örtülü idi.

En yakın villaya giderek malûmat almak istedim. Kapıyı çaldım zaman bir köpek uzun uzun havladı. Sonra bir insan gelip kapıyı açtı. Bu adam Saint-Cloud ormanının bekçilerinden biri idi. Koyu nefli bir üniforma giyiyor ve pek emniyetsiz görünüyordu.

— Komsuyu mu istiyorsunuz, dedi, vah vah bir gün geç kaldınız.

— Ne taşıdı mı?

— Hayır... Dün kendisini öldürdü. Daha doğrusu onu evinde ölü buldular. Paristen gelen bir takım insaniar kimseve bir şey haber vermeden ölüsünü alıp götürdüler. Belki belediyyede bile kışının bir seyden haberi yoktur.

Hissî kableyukuumda yanılmamışım. Adama ölen bireyeni' tarifini yapmasını rica ettim. Uzun boylu ince bir adam olduğunu

söyledi. Esasen tarifîe Antoinette de onu tanıdı. Orman bekçisi bu adın pek seyreker görüldüğünü, hiçbir hareketle nazarı dikkati celbetmediğini sadece evine grip çıkmaktan başka bir şey yapmadığını söyledi.

★

Acaba Jorman işini benden çabuk mu yapmıştı?

Bu çok muhtemeldir. Ben ancak bir sene sonra gizli teşkîlattan eski bir arkadaşla konuşurken tesadüfen bu ince boylu, uzun casusun Alman ordusunun bir zabiti olduğunu babası Pariste Alman sefaretinde diplomatik bir vazife ile muvazzaf olduğu sıralarda Pariste 1898 senesinde doğduğunu öğrendim. Pariste öyüdüğü için fevkalâde iyi Fransızca konuşmakta idi. Alman telâffuzle değil...

Ölümü icabında susmasını da bilen irade-i bir adam olduğunu isbat ediyordu.

Merak ettiğim bu hâdiseden gazeteler bahsetmemişti amma bir başka meraklı hâdisenin nihayetini gene bana gazeteler öğretmişti.

Rahib Constantinoppun bir suç işleyip tevkif edilmiş olduğunu Alman gazeteleri yazıyordu.

Hâdisenin çok büyük akisleri oldu. Madam Von S. Lüksemburga kaçmış ve birlikte mevzuubahs olan gizli dosyayı götürmüştü. Aynı dosyayı saklamış olmakla itham edilen Constantinopp ta Von Bredowun emrile tevkif edilmişti.

(Arkası var)

Bir doktorun günlük notlarından

Kriptik bademcik İltihabları

Çok şiddetli boğaz ağrıları şüphesiz hastanın da, doktorunu da her zaman ve derhal nazarı dikkatini celbeder. Fakat bazı kriptik denilecek ve zaman zaman müzmin ve ihtelâh bir şekilde seyreden bademcik iltihabları vardır. Bunlar gayri muayyen ve gayri muntazam ve hafif dercede ateş yaparlar. Bilhassa mafsâl ağrıları çok şayanı dikkattir. Tipikî kız veya müzmin romatizma arzû gösterir. Bütün mafsallarda az çok şiddette ağrılar görülür ve böyle hastalar boğazlarının vaziyetini hiç te tetkik etirmeden mütemadiyen salisilat tedavisiyle uğraşırlar. Hazım cihazında da bir takım gayi tabiiîkler görülür. İstihazada, bazan bulantılar görülür. Kalb cihazında da çarpıntılar ve hattâ tansiyon yüksekliği görülür. Bunun sebebi böyle müzmin seyreden bademcik iltihablarının böbreklerde yaptığı müzmin hastaluktur. Orada albümin görülür. Kanda üre miktarı artar. Bu sebebden tevetvür şırıyanı da yükselir. Bütün bu arız dikkatli bir muayene ve teşhis ile bademcik müzmin iltihabında karar verdirir ve derhal ameliyat yapıp bademcikler çıkarılırsa şayanı hayret neticeler elde edilir. Hastanın şikâyet ettiği bütün bu saydığımız arız kaybolur ve tam bir şifa elde edilir. Sebebi tayin edilemeyen rahatsızlıklarda, hafif ateşlerde, kanın beyaz küreyatını saydırmak lâzımdır. Küreyatı bezzanın çoğaltması vücudde bir hareketi iltihabiye mevcut olduğunu gösterir. Bunun da ekseriyetle bademciklerin ve diğer müzmin ve gizli iltihablarla çok alakası vardır. Hastaların, aile tabiblerinin daima bu mesele nazarı dikkatini celbetmelidir. Hastaya şifa, doktora muvaffakiyet temin eder.

Cevap istiyen okuyucularının posta pulu yollamalarını rica ederim. Akıl takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul şehrindekiler: Şehzadebağında: (Asaf), Eminönünde: (Yorgi), Aksarayda: (Şark), Alemardda: (Abdülkadir), Beyazıdda: (Cemil), Fatihde: (Vitali), Bakırköyünde: (Merkez), Eyübdede: (Arif Beşir).

BeYOĞLU şehrindekiler: İstiklâl caddesinde: (Kanzuk), Yüksekaldırmada: (Vingopulo), Taksimde: (Taksim), Yenisehirdede: (Pazonakyan), Şişli'de: (Halk), Galatada: (İsmet), Fındıklı'da: (Mustafa Nail), Beşiktaşta: (Vidin).

Boğaziçi, Kadıköy, Adalardakiler: Kadıköyünde: (Kadıköy), Üsküdar'da: (İtihad), Sarıyerde: (Nuri), Adalarda: (Şinasi Rıza).

Pazar Ola Hasan Bey Divor ki

— Hasan Bey gazete lerde okuyorum..

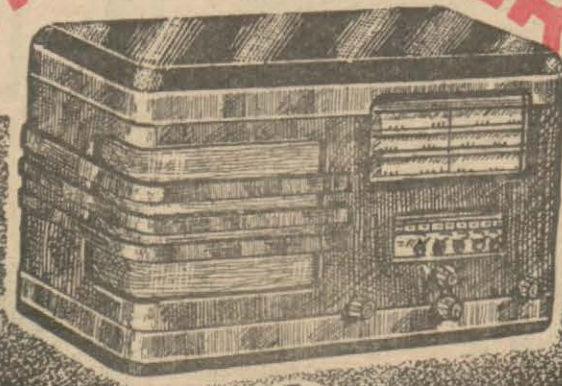
... İngilizler Almanlara ilânı harb ettikten sonra.. tayyarelerle Almanyaya..

... Her gün milyonlarca beyanname atıp duruyorlar...

Hasan Bey — Allah Allah... Orada kağıd buharı yok galiba?

BİR ŞAHESER

1940 AKÜMÜLATÖRLÜ

7 LAMBALI

GENERAL ELECTRIC

RADYOLARI GELDI

SATIŞ DEPOSU
Beyoğlu İstiklâl Caddesi

No. 28 Tel. 43849

Rutubet
hücrəsiOtomatik
Stasyon
düğmeleri

Göz ayarı

Bulunduğu
odayı tenvir
eden ayrıca
cihaz

GENERAL ELECTRIC
MAĞAZASI

BİRLEŞİK AMERİKANIN
MAMULATIDIR

ŞEKER HASTALIĞI OLANLARLA FAZLA ŞIŞMANLIKTAN ŞİKAYET EDENLERE:

KANZUK GLÜTEN

MÜSTAHZARLARI BESLER FAKAT ŞIŞMANLIK VERMEZ VE ŞEKERİ ARTIRMAZ

Glüten ekmeği. Gevreği (bisköller) Makarnası. Sehriyesi. Pirinci. Fiyongosu. Kuskusu

ŞEKERLİLERİN VE FAZLA ŞIŞMANLIK İSTİDADI OLANLARIN GIDASIDIR.

TANINMIŞ ECZAHANE ECZA DEPOLARI İLE BÜYÜK BAKKALİYELERDE SATILIR.

UMUMİ DEPO: İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL

İZMİR Acentemiz Türk Ecza deposudur

Beyoğlunda BAKER mağazaları

En birinci İngiliz ve Fransız kumaşlarından mamul TRENC-KOTLAR, gabardinler, paltolar, tüvetler, spor ve fantezi kostümler, pardesüler her yerden müsaid şartlar ve ucuz fiatlarla satılmaktadır. Çeşitler bozulmadan evvel ihtiyacınızı BAKER mağazalarından temin ediniz.

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müfîs Vasil And'ın oğlu ve şeriki Komandid Şirketi (Beyoğlu Hamalbaşında 52 No. da) idare azası istifa etmiştir. Alâkadarın istifa üzerine yeni idare heyetini intihab etmek üzere 25/9/39 Pazartesi günü saat 11 de dairede hazır bulunmaları ilân olunur.

(20549)

Galata Rıhtımı 45 numarada

Hans Walter Feustel Müessesesi

KARA ve DENİZ AŞIRI BEYNELMİLEL BÜYÜK NAKLIYAT ile AĞIR VE HUSUSİ TİPLERDEKİ EMTİANIN MEMLEKET İÇİNE NAKİL ve AKTARMASINI DERUHDE EDER,

Posta kutusu : 1436 - TELEFON Merkezi : 44848 - TELGRAF adresi : ALSTER. Bütün dünya Limanları ve Avrupanın münakale ve hudud merkezlerindeki en tanınmış nakliyat müesseseleriyle irtibat ve münasebetleri vardır.

KIZILAY

C. Genel merkezi Başkanlığından:

- 1 — Eksiltmeye konulan iş: Kızılay C. Aksaray Hastabakıcı Hemşire mektebi ahşap bina tamirâtı, tahmini keşif bedeli (2221) lira (58) kuruştur.
- 2 — Bu işe aid evrak şunlardır:
A — Keşif cetveli.
B — Hususî fennî şartname.
İstiyenler bu evrakı Kızılay C. Hastabakıcı Hemşireler okulu müdüriyetinden meccanen alabilirler.
- 3 — Eksiltme 22.9.939 tarihinde Cuma günü saat 10,30 da Kızılay C. Hastabakıcı Hemşireler okulu müdüriyetinde yapılacaktır.
- 4 — Eksiltme, açık eksiltme usulüyle yapılacaktır.
- 5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 166 lira 65 kuruş muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup komisyona ibraz etmesi lâzımdır.
- 6 — Eksiltmeye en az bir parçada (3000) liralık bina inşaatı yapmış ve iyi bir şekilde bitirmiş olduğuna dair resmî iş sahiblerinden alınmış iyi hizmet vesikaları.
- 7 — Cari seneye aid Ticaret Odası vesikası.

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Muhammen bedelleri aşağıda yazılı üç liste muhteviyatı malzeme 6/11/1939 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin miktarı aşağıda yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (7419)

No.	İsmi	Muhammen bedel	Muvakkat teminat
		Lira	Lira K.
1	Perçin çivileri 63 kalem	12087	906 80
2	Vida, rondelâ ve gupilyalar (65 kalem)	6004	450 00
3	Muhtelif boru ve manşonlar (8 kalem)	6440	483 00

Erzincan - Erzurum hattı üzerinde bulunan ve inşaatı ikmal edilen Altınbaşak, Tuşceli, Geçit, Sansa, Tercan, Pekerî, Erbaş Karasu, Saptıran ve Aşkale İstasyonlarının 22/9/939 tarihinden itibaren yolcu ve her türlü nakliyata açılacağı ve Erzincandan Aşkaleye Pazartesi, Çarşamba, Perşembe, Cumartesi günleri Aşkale'den Erzincana, Pazartesi, Salı, Perşembe, Cuma, Pazartesi günleri yolcu trenleri hareket ettirileceği ilân olunur. (4712) 7506

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzillâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGIL

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraat ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık 4,000 Lira

4 " 500 " 2,000 "

4 " 250 " 1,000 "

40 " 100 " 4,000 "

100 " 50 " 5,000 "

120 " 40 " 4,800 "

160 " 20 " 3,200 "

DIKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası ile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Akba kitabevi

Her dilden kitap, gazete, mecmua satar. SON POSTA'nın Ankara bayiidir. En iyi kırtasiye malzemesi mevcuttur.

Doktor. İ. Zati Öğet

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.